

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

RAPORTI I AUDITIMIT PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE TË TELEKOMIT TË KOSOVËS SH.A PËR VITIN 2022

Raporti i nënshkruar nga
Vlora Spanca,
Auditore e Përgjithshme

Prishtinë, qershor 2023

PËRMBAJTJA E RAPORTIT

- 1 Opinioni i Auditimit
- 2 Gjetjet dhe rekomandimet
- 3 Çështjet e zgjidhura gjatë procesit të auditimit
- 4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Shtojca I: Letër konfirmimi / Komentet e NP-së në gjetjet e raportit të auditimit

Shtojca II: Pasqyrat financiare vjetore të audituara

1 Opinioni i Auditimit

Ne kemi përfunduar auditimin e pasqyrave financiare të Telekomit të Kosovës sh.a për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2022, në përputhje me Ligjin për Zyrën Kombëtare të Auditimit të Republikës së Kosovës dhe Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Auditimi është kryer për të na mundësuar të shprehim opinionin për pasqyrat financiare dhe konkluzionin për pajtueshmërinë me autoritetet.¹

Opinion i kualifikuar për pasqyrat financiare vjetore

Ne i kemi audituar pasqyrat financiare vjetore të Telekomit të Kosovës sh.a (TK sh.a), të cilat përmbajnë pasqyrën e pozitës financiare për vitin 2022, pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse, pasqyrën e rrjedhës së parasë së gatshme, pasqyrën e ndryshimeve në ekuitet, shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare, përfshirë përmbledhjen e politikave të rëndësishme kontabël, për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2022.

Sipas opinionit tonë, përveç efekteve të çështjes/ve së përshkruar në paragrafin Baza për Opinion të Kualifikuar, Pasqyrat Financiare të bashkangjitura për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2022, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale të pozitës financiare të Telekomit të Kosovës sh.a deri me 31 dhjetor 2022, performancës së saj, si dhe rrjedhës së parasë së gatshme për vitin 2022, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza për Opinion të Kualifikuar

Çështjet që kanë ndikuar në opinionin e kualifikuar janë si në vijim:

- B1 Donacionet nga Qeveria të prezantuara në kuadër të të hyrave të shtyra në vlerë prej 2,660,063€ ishin nënvlerësuar për vlerën 1,599,271€. Kjo për faktin se zhvlerësimi i grantit nuk ishte bërë në harmoni me jetëgjatësinë e përcaktuar të pasurisë për të cilën ishte destinuar. Kjo ka ndikuar edhe në mbivlerësimin e të hyrave tjera në pasqyrën e të ardhurave.
- B2 Zëri kontabël “Avanset dhe Investimet në vijim”, i prezantuar në pasqyrën e pozicionit financiar në shumën 2,926,522€, nuk e prezanton gjendjen e tij të saktë. Në kuadër të kësaj shume, është përfshirë vlera prej 126,296€ për disa pajisje që kanë shërbyer për realizimin e disa projekteve që janë në funksion, e të cilat ndërmarrjes i krijojnë përfitime ekonomike.
- C1 Për shkak të vështirësive në identifikimin e konsumatorëve me rastin e pagesave të borxheve, arkëtimet në shumën prej 79,496€, nuk u janë zbritur konsumatorëve përkatës për obligimet e paguara ndaj ndërmarrjes, por këto mjete ishin regjistruar në sistemin e të hyrave si “Mjete të pa alokuara”.
- A1 Vlera e stoqeve 2,389,931€ e prezantuar në pasqyrën e pozicionit financiar nuk prezanton gjendjen e saktë, pasi që ndërmarrja nuk i kishte funksionalizuar katër (4) pajisje në vlerë 63,299€ që nga viti 2005. Nga ekzaminimi fizik është vërejtur që këto pajisje janë pothuajse tërësisht të shkatërruara.

Më gjerësisht shih nënkapitullin 2.1 Çështjet që ndikojnë në opinion të auditimit

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa ‘Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare’.

Në përputhje me ONISA-P-10 dhe SNISA 130, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të Ndërmarrjeve Publike, Kodin e Etikës të ZKA-së, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinionin

Konkluzion për pajtueshmërinë

Ne kemi audituar nëse proceset dhe transaksionet përcjellëse janë në pajtueshmëri me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Sipas mendimit tonë, përveç ndikimeve të çështjes/ve të përshkruara në seksionin Baza për Konkluzion, transaksionet e kryera të Telekomit të Kosovës sh.a kanë qenë, në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Baza për konkluzion

Çështja që ka ndikuar në konkluzionin e kualifikuar është si në vijim:

- A2 Ndërmarrja gjatë vitit 2022, për kërkesat kryesisht të njëjta ose të ndërlidhura të furnizimeve/shërbimeve kishte zhvilluar disa procedura të prokurimit duke rezultuar me ndarje të kërkesave.

Më gjerësisht shih nënkapitullin 2.2 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'.

Në përputhje me ONISA-P-10 dhe SNISA 130, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të Ndërmarrjeve Publike, Kodin e Etikës të ZKA-së, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për konkluzion.

Theksimi i Çështjes

- 1 (a) Në vitin 2009, Telekom i Kosovës Sh.a kishte lidhur marrëveshje partneriteti/mbështetje me Operatorin e Rrjetit Mobil Virtual (ORMV) Dardafon.net I.I.C. Në vitin 2016 Dardafon.net kishte ngritur padi kundër Telekomit të Kosovës Sh.a në Gjykatën Ndërkombëtare të Arbitrazhit (GJNA), për mosrespektim të marrëveshjes bazë. Në vendimin përfundimtar (ICC Case No 20990/MHM, të datës 09.12.2016) GJNA ndër të tjera obligoi Telekomin e Kosovës të paguaj dëmshpërblim ndaj Dardafonit vlerën prej 26,100,000€ në emër të fitimit të humbur. Përveç kësaj, kjo gjykatë obligoi Telekomin që të paguaj shpenzimet e procesit të arbitrazhit në vlerë 1,506,121€ dhe kamatën 8% prej momentit të inicimit të arbitrazhit deri në pagesën e obligimit. Shuma prej 31,178,920€ përfshinë fitimin e humbur, shpenzimet procedurës së arbitrazhit dhe kamatat deri më 31.12.2016. Vlen të ceket, se bazuar në vendimin e arbitrazhit vlera e kamatës së përlogaritur ishte 3,572,799€ ndërsa sipas pretendimeve të Dardafonit kamata e tërësishme është llogaritur në vlerën prej 8,337,957€ duke përfshirë edhe periudhën deri sa është njohur/shpallur i ekzekutueshëm vendimi i arbitrazhit nga gjykata themelore me datë 11.02.2019.

Pas kësaj, me datën 15.07.2019, përmbaruesi privat i angazhuar nga Dardafon, kishte lëshuar urdhërin për përmbarim, por ndaj këtij urdhëri me datën 18.07.2019, Telekom kishte parashtruar prapësim në Gjykatën Themelore në Prishtinë. Prapësimi ishte bërë nga Telekom për shkak të kontestit në llogaritje të kamatës dhe mos përfshirjes së kompensimit sipas marrëveshjes së vitit 2017 sipas së cilës palët ishin dakorduar që Telekom i Kosovës të heqë dorë nga inkasimi i 27% të hyrave nga Dardafon deri me 31.12.2023, ndërsa Dardafon kishte tërhequr propozimin për ekzekutim të datës 07.03.2017. Përkundër kësaj, Gjykata Themelore kishte marrë vendim në favor të Dardafon. Pas këtij vendimi, Telekom ka parashtruar ankesë në të gjitha shkallët e Gjykatave (Apel dhe Supreme) dhe në të gjitha rastet pretendimet e Telekomit sipas vendimeve nga gjykatat përkatëse ishin të pa bazuara.

Megjithatë, në bazë të kërkesës së Telekomit lidhur me kushtetutshmërinë e Aktvendimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, (CML Nr.12/2020, të datës 20.01.2021), Gjykata Kushtetuese me Aktgjykimin e datës 17.12.2021 (KI 84/21), ka shpallë të pavlefshëm aktvendimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, dhe po ashtu dhe aktvendimin e Gjykatës së

Apelit të Kosovës, (Ac.nr.3610/20, të dt.20.10.2020), duke e kthyer çështjen në rigjykim. Në rigjykim, Gjykata e Apelit me aktvendimin e datës 07.02.2022 kishte aprovuar ankesën e Telekomit të Kosovës, duke anuluar aktvendimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë, (PPP.nr.1486/19,) dhe duke e kthyer rastin në rigjykim në gjykatën e shkallës së parë.

Me datë 10.10.2022 Telekomit kishte dorëzuar Parashtresë në Gjykatën Komerciale (Dhoma e Shkallës së Parë) në bazë të së cilës kërkon nga gjykata që gjatë procesit të rigjyimit të vendos për çështjet si në vijim:

- Përfshirja e shumës 1,660,000€ plus kamatat për këtë pjesë në urdhrin përmbarimor P.nr.491/19 bien në kundërshtim me vendimin e arbitrazhit.
- Të bëhet zbritja në kompensim të borxhit e shumës prej 10,443,038€ për 90,000 numrat shtesë dhe shërbimet 3G&4G të cilat janë shfrytëzuar nga Dardafon në periudhën qershor 2017-nëntor 2019 sipas marrëveshjes së datës 24.05.2017.
- Përlllogaritja e kamatave prej 5,887,076€ të mbetet jo e saktë sepse nuk zbatohet për periudhën para se të bëhet njohja e vendimit të Arbitrazhit nga Gjykata Vendore.
- Periudha e llogaritjes së kamatave 2,509,731€ jo e saktë e kërkuar gjatë periudhës në procedure përmbarimore.

Me kërkesë të Gjykatës për këto pretendime me datë 17.10.2022 Telekomit kishte dorëzuar edhe raportin financiar me specifikacionet e pagesave ndaj kreditorit. Me aktvendimin e datës 31.10.2022, Gjykata Komerciale i aprovon pretendimet e Telekomit vetëm për piken e parë ndërsa pretendimet e tjera i refuzon si të pa bazuara. Megjithatë, pas ankesës së Telekomit të datës 14.11.2022 në dhomën e shkalles së dytë, kjo gjykatë me datë 13.03.2023 për shkak të shkeljeve thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore, konstatimit jo të plotë dhe të drejt të gjendjes faktive udhëzon gjykatën e shkallës së parë që në ri procedurë të bëjë eliminimin e shkeljeve, të shqyrtoj mundësin e angazhimit të një grupi të eksperteve për hartimin e ekspertizës financiare që pastaj të nxjerr një vendim të drejtë në këtë çështje përmbarimore. Në këto rrethana gjykata e shkallës së dytë e aprovon ankesën e Telekomit duke anuluar aktvendimin e shkallës së parë duke e kthyer lenden në rishqyrtim. Gjykata e shkallës së parë deri në kohën sa ne ishim në proces të auditimit, akoma nuk ka marrë vendim për rigjykim të rastit. Deri në fund të vitit 2022 borxhi i pretenduar lidhur me këtë marrëveshje ishte 5.8 milion€.

(b) Dardafon, në vitin 2019, kishte iniciuar një arbitrazh të dytë ndaj ndërmarrjes. Vlera e kërkesë padisë sipas Dardafon është rreth 50,000,000€ dhe i referohet mos vazhdimi të Marrëveshjes Bazë për MVNO dhe mos ofrimit të disa shërbimeve gjatë periudhës së marrëveshjes bazë. Në bazë të kësaj, Gjykata e Arbitrazhit me datë 18.02.2022 kishte vendosur në favor të Dardafon dhe borxhi që duhet të paguaj Telekomit i Kosovës sipas këtij vendimi është 11,667,503€ plus kamatat ndëshkuese. Vlera e mbetur e borxhit përfshirë kamatat e llogaritura deri me 31.12.2022 është 14,399,489€. Telekomit ka shfrytëzuar rrugët ligjore për të ankimuar këtë vendim. Sipas shpjegimeve të dhëna nga menaxhmenti në pasqyra financiare ky vendim edhe po të jetë në disfavor të Telekomit nuk pritet që të jetë i zbatueshëm gjatë vitit 2023 për shkak të procedurave të zgjatura gjyqësore.

(c) Kësti i lartë mujor të cilin Telekomit gjatë vitit 2021 ishte i obliguar t'ia paguaj Dardafonit, ka pamundësuar pagesën e Obligimeve ndaj ATK dhe Trustit Pensional. Si rezultat, obligimi ndaj ATK-së në vitin 2022 ishte 8,321,707€. Megjithatë ky obligim është zvogëluar për 4,5 milion euro krahasuar me vitin paraprak (2021: 12,824,000€). Vlen të ceket se me vendimin Nr 01/53 të datës 31.12.2021 Qeveria e Republikës së Kosovës kishte aprovuar kërkesën e Telekomit për mbështetje financiare në vlerë 10,000,000€ për mbulimin e obligimeve që kishte ndaj ARKEP. Si rezultat i pagesës së këtij borxhi në vitin 2022 dhe disa obligimeve tjera, llogaritë e pagueshme tregtare janë më pak për 10,8 milion euro krahasuar me vitin e kaluar.

(d) Më tej, sipas raportit nga Departamenti Teknik të datës 05.04.2023 gjendja e platformave dhe sistemeve telekomunikuese ka vazhduar të jetë e rëndë edhe gjatë vitit

2022. Për shumicën e platformave dhe sistemeve të cilat mundësojnë ofrimin e shërbimeve telekomunikuese, mirëmbajtja kryhet vetëm nga stafi teknik i ndërmarrjes. Për shumicën e sistemeve (rrjeti fiks, mobil, IPTV dhe ISP) nuk ka kontrata aktive të mirëmbajtjes/përkrahjes teknike nga prodhuesi. Me qëllim të minimizimit të këtyre rreziqeve dhe përmirësimit të gjendjes së infrastrukturës mobile, Telekomit në fund të vitit 2022 pas procesit të tenderit kishte nënshkruar kontrata për tri lote në vlerë prej 12,321,188€ për implementimin e projektit “ Migrimi në kodin telefonik të RKS-së dhe modernizimi i rrjetit mobil”. Sipas analizave të Telekomit implementimi i këtyre projekteve do të kursen 1.5 milion euro në vit nga kodi shtetëror dhe do të përmirëson ndjeshëm cilësinë e shërbimeve duke ndikuar kështu në rritjen e të hyrave. Për implementimin e këtyre projekteve Telekomit ka lidhur marrëveshje për huamarrje me Ministrin e Financave me datë 28.12.2022 në bazë të së cilës 5 milion euro ndahen për vitin 2022 dhe varësisht nga zbatimi i projektit mund të vihen në dispozicion edhe 15 milion euro në vitin 2023. Sipas kësaj marrëveshje fillimi i kthimit të kredisë do bëhet nga data 15.06.2026 deri me 15 dhjetor 2029.

Ndërsa, vlen të theksohet se më datë 25.05.2022 Qeveria e Kosovës ka aprovuar në parim kërkesën për huamarrje për financimin e pakove dalëse për shkëputje vullnetare të marrëdhënies së punës për punëtorët e Telekomit në vlerë 7,775,586€. Vlera e pranuar nga qeveria e kredisë për këtë qëllim ishte 6,230,161€ dhe sipas kërkesës, kthimi i huamarrjes do fillojë të realizohet nga dhjetori i vitit 2024. Me aplikimin e kësaj pako, 302 punonjës kanë nënshkruar marrëveshje për largim vullnetar nga puna dhe kjo do të kursëj Telekomit 3,240,000€ në vit nga shpenzimet e pagave.

e) Kompania ka pësuar humbje për vitin raportues në vlerë prej 3,789,000€ (2021: 10,707,000€). Edhe pse ndërmarrja e ka vazhduar trendin e operimit me humbje për tetë (8) vite me radhë dhe humbjet e akumuluar deri me 31 dhjetor 2022 janë 79,180,000€, humbja në vitin 2022 ishte për 6,918,000€ me vogël krahasuar me vitin paraprak. Përveç kësaj me 31 dhjetor 2022 detyrimet rrjedhëse tejkalojnë pasuritë aktuale për shumën prej 37,232,000€ (2021: 49,356,000€).

(f) Treguesit kyç financiar të përlogaritur në shifrat e pasqyrave financiare të vitit 2022 janë negativë, me përmirësime të vogla krahasuar me vitin e kaluar.

Të gjitha pasiguritë materiale të paramenduara më lartë si pasojë e proceseve gjyqësore me të cilat ballafaqohet ndërmarrja ndër vite, ishin shpalosur në pasqyra financiare dhe menaxhmenti kishte vlerësuar se nuk ekziston rrezik real që e ndikon parimin e vijimësisë gjatë vitit 2023.

Opinionin e auditimit nuk është modifikuar për shkak të kësaj çështje

Çështje tjetër

- 1 Ndërmarrja kishte lidhur kontratë për shitjen e produkteve të tyre me një OE me datë 16.03.2015 ku OE luan rolin e ndërmjetësit /distributorit të shitjes tek palët e treta. Çmimet e produkteve dhe shërbimeve kanë të përfshirë TVSH-në dhe provizioni total i shitjes ishte 9.7% e transaksionit. Pas një viti kompania kishte nënshkruar një shtojcë ku secilit lloj të provizionit që do të paguhet ndaj OE i është shtuar edhe 18% në emër të TVSH-së. Ndryshimet nga kontrata bazë që kanë ndodhur pas nënshkrimit të memorandumit të mirëkuptimit për praktikën më të mira të llogaritjes së provizioneve, kompanisë i janë shtuar kostot e shitjes për provizionin për shitjet bazë prej 9.7% në 11.45%. Si rezultat i këtij aneksi janë rritur edhe provizionet tjera.

Nga muaji qershor i vitit 2021, ndërmarrja nuk i ka regjistruar faturat e pranuar në bazë të memorandumit të mirëkuptimit por regjistrimin e tyre e ka bërë duke u bazuar në kushtet e kontratës bazë. Kësisoj shuma e obligimeve të prezantuara në pasqyra nuk përputhen me obligimet e pretenduara nga OE.

Si rezultat i kësaj në vitin 2022 operatori ekonomik ka iniciuar një proces arbitrazhi kundër ndërmarrjes në vlerë 1,484,000€ plus kamatën 8% nga data e inicimit të arbitrazhit. Në të njëjtin proces ndërmarrja ka iniciuar kundër padi ndaj OE për vlerën 4,406,000€.

Informacione të tjera të ndryshme nga pasqyrat financiare dhe raporti i auditorit mbi to

Menaxhmenti është përgjegjës për informacionet e tjera. Informacionet e tjera përfshijnë informacionet në raportin e menaxhmentit dhe deklaratën e qeverisjes korporative, por këto informacione nuk përfshijnë pasqyrat financiare dhe raportin tonë të auditorit mbi këto pasqyra.

Opinionin ynë mbi pasqyrat financiare nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk shprehim ndonjë lloj konkluzioni që jep siguri në lidhje me këto informacione.

Në lidhje me auditimin e pasqyrave financiare, ne kemi përgjegjësinë të lexojmë informacionet e tjera dhe të vlerësojmë nëse këto informacione kanë inkoherenca materiale me pasqyrat financiare apo me njohjen që ne kemi marrë gjatë auditimit ose përndryshe, nëse duket se janë me anomali materiale.

Ne kemi marrë parasysh nëse informacionet në raportin për menaxhmentin janë në përputhje me informacionet në pasqyrat financiare dhe deklarata e qeverisjes korporative përfshinë shpalosjet e kërkuara me nenet 7 dhe 10 të ligjit 06/L-032 për Kontabilitet, Raportim Financiar dhe Auditim.

Nëse, bazuar në punën e kryer, arrijmë në përfundimin se në këto informacione ka një anomali materiale, atëherë ne duhet të raportojmë për këtë fakt. Siç përshkruhet në seksionin e bazës për opinionin e kualifikuar:

- 1 Donacionet nga Qeveria të prezantuara në kuadër të të hyrave të shtyra ishin nënvlerësuar për vlerën 1,599,271€;
- 2 Avanset dhe Investimet në vijim të prezantuara në pasqyrën e pozicionit financiar nuk e prezantojnë gjendjen e tyre të saktë për vlerën 126,296€;
- 3 Për shkak të vështirësive në identifikimin e konsumatorëve me rastin e pagesave të borxheve, arkëtimet e tyre në vlerë 79,496€ nuk u janë zbritur konsumatorëve përkatës por këto mjete ishin regjistruar në sistemin e të hyrave; dhe
- 4 Vlera e stokeve 2,389,931€ e prezantuar në pasqyrën e pozicionit financiar nuk prezanton gjendjen e saktë, pasi që ndërmarrja nuk i kishte funksionalizuar katër (4) pajisje në vlerë 63,299€ që nga viti 2005, e të cilat ishin pothuajse tërësisht të shkatërruara.

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe organeve drejtuese/qeverisëse për pasqyrat financiare vjetore

Menaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të Pasqyrave Financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF). Po ashtu, menaxhmenti është përgjegjës për vendosjen e kontroleve të brendshme, të cilat i përcakton si të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e pasqyrave financiare pa keqdeklarime materiale të shkaktuara, qoftë nga mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshinë gjithashtu zbatimin e Ligjit nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë (me plotësime dhe ndryshime), Ligjit nr. 03/L-087 për Ndërmarrjet Publike (me plotësime dhe ndryshime), Ligjit 06/L-032 për Kontabilitet, Raportim Financiar dhe Auditim

Bordi i Drejtorëve është përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Telekomit të Kosovës sh.a.

Përgjegjësia e Menaxhmentit për Pajtueshmërinë

Menaxhmenti i Telekomit të Kosovës sh.a është gjithashtu përgjegjës për përdorimin e burimeve financiare të Telekomit të Kosovës sh.a në përputhje me Ligjin për Ndërmarrjet Publike, si dhe të gjitha ligjet, rregullat dhe rregulloret e tjera të zbatueshme.²

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV-ve

Objektivat tona janë të marrim siguri të arsyeshme se Pasqyrat Financiare si tërësi nuk përmbajnë keqdeklarime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të nxjerrim një raport të auditimit që përfshinë opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është niveli i lartë sigurie, por nuk garanton se një auditim i kryer në përputhje me SNISA-t do të zbulojë çdo keqdeklarim material që mund të ekzistojë. Keqdeklarimet mund të rezultojnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose së bashku, me arsye pritet që të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra në bazë të këtyre Pasqyrave Financiare.

Objekti ynë është gjithashtu të shprehim një konkluzion të auditimit për pajtueshmërinë e autoriteteve përkatëse të Telekomit të Kosovës sh.a me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare. Si pjesë e auditimit, në përputhje me Ligjin për ZKA dhe SNISA-t, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe mbajmë skepticizëm profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e keqdeklarimit material të Pasqyrave Financiare, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit; hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit konform atyre rreziqeve, si dhe sigurojmë dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të duhura për të siguruar bazën për opinion. Rreziku i moszbulimit të një keqdeklarimi material që rezulton nga mashtrimi është më i lartë sesa për keqdeklarimin që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulimin, falsifikimin, lëshime të qëllimshme, keqpërfaqësime apo anashkalimin e kontrollit të brendshëm.
- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e mos-pajtueshmërisë me autoritetet, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që janë përgjegjëse ndaj atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për konkluzionin tonë për pajtueshmërinë me autoritetet. Rreziku i mos zbulimit të një rasti të mos pajtueshmërisë me autoritetet që vjen nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrollit të brendshëm.
- Sigurohemi ta kuptojmë kontrollin e brendshëm relevant për auditimin, për t'i hartuar procedurat e auditimit që janë të përshtatshme në rrethanat, por jo me qëllim të shprehjes së opinionit për efikasitet të kontrollit të brendshëm të Telekomit të Kosovës sh.a.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të përdorura kontabël dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve të kontabilitetit dhe shpalosjet përkatëse të bëra nga menaxhmenti.

- Nxjerrim një përfundim nëse baza e vijimësisë së kontabilitetit është e përshtatshme për përdorim nga menaxhmenti, bazuar në provat e siguruara të auditimit, nëse ekziston pasiguria materiale në lidhje me ngjarje apo kushte që mund të hedhin dyshime të rëndësishme në aftësinë e Telekomit të Kosovës sh.a, për të vazhduar sipas parimit të vijimësisë. Nëse konkludojmë se ekziston një pasiguri materiale, nga ne kërkohet që të tërheqim vëmendjen në raportin tonë të auditimit për shpalosjet përkatëse në Pasqyrat Financiare ose, nëse zbulimet e tilla janë të papërshtatshme ta modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona bazohen në provat e auditimit të marra deri në datën e raportit tonë të auditimit. Sidoqoftë, ngjarjet apo kushtet e ardhshme mund të bëjnë që NP-ja të pushojë së vazhduari sipas parimit të vijimësisë.
- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e Pasqyrave Financiare, përfshirë edhe shpalosjet, për t'u siguruar se Pasqyrat Financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet në mënyrë të drejtë dhe të saktë.

Ndër të tjera, ne komunikojmë me menaxhmentin dhe ata që janë përgjegjës për qeverisjen edhe në lidhje me fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi domethënëse në kontrollin e brendshëm që ne e identifikojmë gjatë auditimit.

Nga çështjet e komunikuar me menaxhmentin, ne përcaktojmë ato çështje që ishin më të rëndësishme në auditimin e Pasqyrave Financiare të periudhës aktuale dhe që cilësohen si çështje kyçe të auditimit. Raporti i auditimit publikohet në ueb faqen e ZKA-së, me përjashtim të informacioneve që klasifikohen si sensitive apo për shkak të ndalesave të tjera ligjore e administrative, në pajtim me legjisllacionin në fuqi.

2 Gjetjet dhe rekomandimet

Gjatë auditimit, kemi vërejtur fusha për përmirësim të mundshëm, përfshirë kontrollin e brendshëm, të cilat janë paraqitur më poshtë në formë të gjetjeve dhe rekomandimeve.

Çështjet që kanë ndikuar në opinionin e pasqyrave financiare janë, prezantimi jo i saktë i të hyrave të shtyra nga grantet, prezantim jo i saktë i investimeve në vijim, mos zbritja e pagesave të konsumatorëve përkatës për obligimet e paguara, prezantimi jo i saktë i stoqeve në pasqyra financiare. Përveç këtyre, çështja që ka ndikuar në theksim të çështjes është shpalosja e parimit të vijimësisë.

Të konkluzioni i pajtueshmërisë ka ndikuar çështja planifikimi dhe realizimi jo i duhur i planit të prokurimit.

Ndërsa çështjet tjera të cilat nuk kanë ndikuar në opinion por vetëm të menaxhimi financiar dhe i pajtueshmërisë janë, nënvlerësimi i llogarive të arkëtueshme, mbulimi i pozitave me ushtrues detyre, mos pagesa e punonjësve me gradë të njëjtë për pozitën e njëjtë, mos konfiskimi i sigurisë së ekzekutimit si pasojë e mos vazhdimi të afatit të saj edhe përkundër vonesave në realizimin e kontratave.

Këto gjetje dhe rekomandime kanë për qëllim të bëjnë korrigjimin e nevojshëm të informacionit financiar të paraqitur në pasqyrat financiare, duke përfshirë shpalosjet në formë të shënimeve shpjeguese dhe të përmirësojnë kontrollet e brendshme lidhur me raportimin financiar dhe pajtueshmërinë me autoritetet në lidhje me menaxhimin e fondeve të sektorit publik. Gjithashtu, ne do t'i përcjellim (shqyrtojmë) këto rekomandime gjatë auditimit të vitit të ardhshëm.

Ky raport ka rezultuar me nëntë (9) rekomandime, prej tyre tre (3) janë rekomandime të reja, pesë (5) të përsëritura dhe një (1) pjesërisht i përsëritur.

Derisa për statusin e rekomandimeve të vitit paraprak dhe nivelin e zbatimit të tyre, shih kapitullin 4.

2.1 Çështjet që ndikojnë në opinionin e auditimit

Çështja B1 - Prezantimi jo i saktë i të hyrave të shtyra nga grantet

Gjetja

Njëra nga metodat e paraqitjes së granteve për pasuritë në kontabilitet sipas SNK 20, është njohja e grantit si e ardhur e shtyrë në pasqyrën e pozicionit financiar e cila pastaj në një mënyrë sistematike dhe racionale gjatë jetës së dobishme të pasurisë njihet si e ardhur në pasqyrën e të ardhurave për secilën periudhë.

Donacionet nga qeveria të prezantuara në kuadër të zërit të hyrat e shtyra në pasqyrën e pozicionit financiar në vlerë prej 2,660,063€, nuk prezantojnë saktë gjendjen e tyre. Në bazë të vendimit Nr. 01/53 të Qeverisë, me datë 31.12.2021 ndërmarrja kishte lidhur marrëveshje me Ministrin e Ekonomisë për mbështetje financiare në mbulimin e obligimeve financiare ndaj Autoritetit Rregullativ të Komunikimeve Postare Elektronike në vlerë 10,000,000€. Përveç shpenzimeve tjera në kuadër të obligimeve të akumuluar, me marrëveshje ishte paraparë edhe mbulimi i obligimit në vlerë 3,445,884€ për licencën e vazhdimin të drejtës së shfrytëzimit të resurseve frekuencore. Kjo licencë ishte regjistruar në regjistrin e pasurive në vitin 2019 në vlerë 12,579,418€ me jetëgjatësi të shfrytëzimit 20 vite.

Ndërmarrja për vitin 2022 kishte njohur të hyra të shtyra nga donacionet vlerën prej 1,257,942€. Testimet tona tregojnë se vlera e prezantuar ishte e nënvlerësuar për 1,599,271€. Përveç kësaj, të hyrat tjera në pasqyrën e të ardhurave janë prezantuar në vlerë 628,970€ ndërsa do të duhej të prezantohen në vlerë 172,294€. Përkundër që kjo çështje është prezantuar edhe në raportin e vitit të kaluar, menaxhmenti i ndërmarrjes nuk ka marrë veprime për të prezantuar saktë dhe drejt këtë vlerë në pasqyra.

Kjo kishte ndodhur pasi zhvlerësimi i grantit ishte kalkuluar për gjashtë (6) vite dhe jo për 20 sa do të shfrytëzohet licenca.

Ndikimi

Kalkulimi i gabuar i vlerës se të hyrave të shtyra nga donacionet e Qeverisë ka shkaktuar prezantim jo të saktë të hyrave të shtyra, dhe të hyrave tjera në pasqyrat financiare.

Rekomandimi B1

Bordi i Drejtorëve duhet të sigurojë zbatim të plotë të SNK-ve dhe SNRF-ve në përgatitjen e pasqyrave financiare, si dhe të bëhen korrigjimet adekuate në kontabilitet ashtu që të hyrat nga granti të njihen dhe detyrimet ndaj grantit të zvogëlohen në periudhën e saktë dhe në mënyrë sistematike gjatë jetës së dobishme të pasurisë.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Nuk pajtohen)

Me gjerësisht shih Shtojcën I

Çështja B2 - Prezantim i pasaktë i investimeve në vijim

Gjetja

Sipas SNK 16 pika 55, amortizimi fillon kur pasuria është e disponueshme për përdorim, d.m.th. kur ai është në vendin dhe kushtet e nevojshme për të, që të ketë mundësi të funksionojë në mënyrën e synuar nga drejtimi.

Zëri kontabël “Avanset dhe Investimet në vijim”, i prezantuar në pasqyrën e pozicionit financiar në shumën 2,926,522€, nuk e prezanton gjendjen e tij të saktë. Në kuadër të kësaj shume, është përfshirë vlera prej 126,296€ për disa pajisje që kanë shërbyer për realizimin e disa projekteve që janë në funksion, e të cilat ndërmarrjes i krijojnë përfitime ekonomike. Vlen të ceket se disa prej këtyre pajisjeve figurojnë në listën e investimeve në vijim që nga viti 2018.

Shkak i mos bartjes së këtyre investimeve në pasuri, sipas zyrtarëve të departamentit të financave ishte mungesa e një raporti të pranimit teknik të projekteve përkatëse.

Ndikimi

Mos regjistrimi i pasurive të cilat plotësojnë kushtin që të njihen si pasuri në përdorim ka rezultuar në mbivlerësimin e vlerës së tyre dhe nënvlerësimin e shpenzimeve të zhvlerësimit duke ndikuar kështu edhe në fitimin e vitit.

Rekomandimi B2

Bordi i Drejtorëve të siguroj se të gjitha pasuritë e prezantuara në pasqyrat financiare vjetore prezantojnë gjendjen e saktë të tyre dhe zhvlerësimi i pasurive të bëhet nga koha kur pasuria është e disponueshme për përdorim sipas kërkesave të standardeve.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

Çështja C1 - Mos zbritja e pagesave të konsumatorëve përkatës për obligimet e paguara

Gjetja

Sipas SNK 1, Pasqyrat financiare duhet të pasqyrojnë drejtë pozicionin financiar. Paraqitja e drejtë kërkon paraqitje të besueshme të efekteve të transaksioneve, ngjarjeve dhe kushteve të tjera në përputhje me përkufizimet dhe kriteret e njohjes për pasuritë, detyrimet. Zbatimi i SNRF-ve me dhënie informacionesh shpjeguese shtesë, supozohet të rezultojë në pasqyra financiare të cilat arrijnë një paraqitje të drejtë.

Arkëtimet në shumën prej 79,496€, të periudhës 2017-2022, ende vazhdojnë të mos u zbriten konsumatorëve përkatës për obligimet e paguara ndaj ndërmarrjes. Këto mjete ishin regjistruar si "Mjete të pa alokuara" në sistemin e të hyrave. Për dallim nga viti i kaluar kjo vlerë është zvogëluar për 58,162€.

Sipas konfirmimeve zyrtare, këto arkëtime në departamentin e të hyrave nuk kanë mundur të identifikohen se cilit konsumator mund t'i ngarkohen, edhe pse çdoherë tentohet që të bëhet identifikimi i tyre në bashkëpunim me bankat apo thesarin e shtetit.

Ndikimi

Mos zbritja e pagesave të konsumatorëve përkatës për obligimet e paguara ndikon në mos prezantim të saktë të obligimeve të konsumatorëve ndaj ndërmarrjes.

Rekomandimi C1

Bordi i Drejtorëve të sigurojë, që janë ndërmarrë veprimet e nevojshme për identifikim të klientëve, mjetet monetare të të cilëve janë regjistruar në këto llogari dhe të zbriten obligimet e paguara ndaj ndërmarrjes.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Nuk pajtohen)

Me gjerësisht shih Shtojcën I

Çështja A1 - Prezantimi jo i saktë i stokeve në pasqyra financiare**Gjetja**

Manuali i Politikave të Telekomit në nenin 4.11 përcakton që artikujt jashtë përdorimit të cilët nuk kanë qarkulluar para numërimit të stokeve por së paku janë mbajtur ndaras fizikisht prej artikujve normal do të përfshihen në numërim. Bazuar në këtë, ekipi i numërimit në mënyrë efikase mund të numërojë artikujt normal dhe në të njëjtën kohë ndarazi të mbajnë evidencë për artikujt që sugjerohen si të pa përdorshme (mbeturina, skrap). Lista e artikujve të evidentuar nga komisioni specifik si të pa përdorshme (skrap) do të analizohet prej Zyrtarit Kryesor të Financave dhe Kryeshefit Ekzekutiv me qëllim të veprimeve të mëtutjeshme. Departamenti i kontabilitetit duhet të informohet në formë të shkruar për qëllime të regjistrimeve kontabël. Po ashtu, SNK 2-Inventarët në pikën 28 përcakton që kosto e inventarëve mund të mos jetë e rikuperueshme kur inventarët dëmtohen, janë bërë tërësisht ose pjesërisht të vjetërsuar ose nëse çmimet e shitjes së tyre kanë rënë. Kosto e inventarëve mund të mos jetë e rikuperueshme nëse janë rritur kostot e çmuara të përfundimit ose kostot e çmuara që duhet të kryhen për realizimin e shitjes. Praktika e zhvlerësimit të inventarëve poshtë kostos deri në vlerën neto të realizueshme është në koherencë me pikëpamjen që pasuritë nuk duhet të mbahen me shuma mbi ato që pritet të realizohen nga shitja apo përdorimi i tyre.

Gjatë testimit të mostrave për stoqet kemi vërejtur që ndërmarrja ka të regjistruara në regjistrin e stokeve katër (4) pajisje në vlerë totale 63,299€ (makinë për mbështjellën e kablove në vlerë 31,590€ dhe tre (3) gjenerator në vlerë 31,709€). Sipas dëshmive përkatëse këto pajisje janë blerë që nga viti 2005 dhe të njëjtat asnjëherë nuk janë vendosur në funksion nga ndërmarrja. Pas ekzaminimit fizik të tyre mund të konstatojmë që këto pajisje janë pothuajse tërësisht të shkatërruara.

Ndërmarrja në fund të vitit kishte bërë numërimin e stokeve dhe kishte hartuar raportin për inventarizimin e stokeve. Mirëpo, komisioni këto pajisje vetëm i kishte evidentuar duke mos dhënë informata lidhur me statusin e tyre.

Përveç kësaj, komisioni i inventarizimit në raportin e tij ka evidentuar një numër të konsiderueshëm të stokeve të cilat nuk janë të përfshira në regjistrat kontabël. Për këto stoke nuk ka qenë e mundur përcaktimi i vlerës së tyre sepse ishin pajisje të përdorura të cilat ishin kthyer në depo regionale para vitit 2015.

Sipas zyrtarëve të ndërmarrjes, këto pajisje janë blerë në të kaluarën pa bërë një analizë të mirëfilltë të nevojave dhe për këtë arsye nuk janë kapitalizuar që nga koha e blerjes së tyre. Ndërsa, si shkak i mos marrjes së veprimeve konkrete për këto pajisje, zyrtarët financiar pohojnë të mos kenë pranuar dokumente formale lidhur me gjendjen e tyre.

Ndikimi

Mos funksionalizimi i pajisjeve për një periudhë shumë të gjatë ka ndikuar në kontrollin jo të duhur dhe në menaxhim jo të mirë të tyre duke reflektuar në prezantimin jo të sakët të vlerës së tyre në pasqyra financiare vjetore.

Rekomandimi A1 Bordi i Drejtorëve të formoj një komision dhe të vlerësoj gjendjen funksionale të këtyre pajisjeve, të analizoj nevojën e ndërmarrjes për ekzistimin e tyre dhe me një raport të veçantë ta informoj menaxhmentin për gjendjen e tyre të përgjithshme. Më pas, menaxhmenti të merr vendimet e duhura se si të veprohet me to dhe të bëj regjistrimet e duhura në regjistrat e pasurive.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Çështja A2 - Planifikimi dhe realizimi jo i duhur i planit të prokurimit

Gjetja

Neni 5.3 i Rregullave dhe Udhëzuesit Operativ të Prokurimit Publik (RRUOPP) thotë se përgatitja e planit vjetor të prokurimit: Eliminon nevojën për prokurime emergjente apo përjashtime; mbledh kërkesat, kur është e mundshme, për të fituar vlerën për paranë; mundëson identifikimin e kontratave kornizë; dhe eviton ndarjen e kërkesave të prokurimit që janë kryesisht të njëjta ose të ndërlidhura.

Ndërmarrja kishte hartuar planin e prokurimit me 90 procedura me vlerë totale të parashikuar 40,619,303€. Gjatë vitit, ishin nënshkruar 118 kontrata në vlerë prej 14,836,334€ prej të cilave 70 ishin realizuar përmes procedurës së vlerës minimale dhe kuotimit të çmimeve.

Ne, kemi vërejtur që për kërkesat kryesisht të njëjta ose të ndërlidhura të furnizimeve/shërbimeve janë zhvilluar disa procedura duke rezultuar me ndarje të kërkesave:

- Në kuadër të projektit “Furnizim me Pajisje dhe Materiale për Qasje në Rrjet” ishte paraparë edhe furnizimi me pajisjen Fusion Splicer. Ndërmarrja, vetëm për këtë pajisje kishte realizuar dy procedura të ndara të prokurimit. Në të dy procedurat kërkesat ishin të njëjta dhe sasia e njëjtë e kërkuar e pajisjeve. Vlen të ceket se procedura e dytë e prokurimit ishte iniciuar akoma pa u mbyllur procedura e parë.
- Për projektin e planifikuar në planin e prokurimit “Furnizim me material për Optikë” ishin zhvilluar gjashtë procedura të prokurimit (një më vlerë të mesme dhe pesë si kuotime të çmimeve)
- Për realizimin e furnizimeve me “Kablo me Fibra Optike” janë realizuar 10 procedura të prokurimit (tri me vlerë të mesme dhe shtatë kuotime të çmimeve) dhe
- Në planin e prokurimit ishin planifikuar dy procedura për projektin “Punë tipike civile për infrastrukturën telekomunikuese” ndërsa ishin realizuar katër procedura të tilla.

Sipas zyrtarëve të ndërmarrjes një ndarje e tillë e kërkesave/ nevojave ka ndodhur si pasojë e planifikimit jo të duhur nga njësitë kërkuuese, shkëputjes së kontratave dhe mungesës së mjeteve për iniciimin e procedurave me vlera të mesme dhe të mëdha ashtu siç ishin planifikuar.

Ndikimi

Prania e dukurive të tilla gjatë planifikimit dhe përzgjedhjes së procedurave të prokurimit flet për një vlerësim të dobët të nevojave nga njësitë kërkuuese të prokurimit. Ndarja e kërkesave që janë të njëjta ose të ndërlidhura në procedura të kuotimit të çmimeve dhe procedura të vlerës minimale shkurton afatet e procedurës së tenderimit duke rritur kështu rrezikun e eliminimit të konkurrencës dhe mund të rezultojë me një kosto më të lartë të shpenzimeve duke venë në pikëpyetje cilësinë e shërbimeve/produkteve të pranuar për paranë e dhënë.

Rekomandimi A2 Bordi i Drejtoreve duhet të sigurojë funksionim të mirë të komunikimit të brendshëm në mes njësive kërkuese dhe departamentit të prokurimit. Po ashtu, të sigurojë një planifikim të detajuar të aktiviteteve të prokurimit i cili do të shmangë në të ardhmen nevojat për ndarjen e kërkesave, si dhe do të sigurojë aplikimin e procedurave të duhura.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3 Çështjet tjera të menaxhimit financiar dhe të pajtueshmërisë

2.3.1 Llogaritë e arkëtueshme

Vlera neto e llogarive të arkëtueshme, e prezantuar në PVF ishte 4,053,448 €. Ato kanë të bëjnë me arkëtimet nga klientët nga afarizmi i rregullt i kompanisë. Testet tona kanë shpalosur si në vijim:

Çështja B3 - Nënvlërësimi i llogarive të arkëtueshme

Gjetja Sipas SNK 1-Paraqitja e pasqyrave financiare duhet të prezantoj pozicionin financiar në datën e raportimit duke prezantuar gjendjen e pasurive, detyrimit si dhe kapitalin neto, mbi bazën e të dhënave kontabël në po të njëjtën datë.

Zëri i llogarive të arkëtueshme në shpalosjet e pasqyrave financiare ishte prezantuar në vlerën bruto 17,850,233€, mirëpo sipas harmonizimit vjetor midis departamentit të të hyrave dhe kontabilitetit për shërbimet postpaid fiks dhe mobile, ishte reflektuar në nënvlerësim të saldos bruto të llogarive të arkëtueshme me vlerën 93,048€.

Kjo kishte ndodhur për shkak të bartjeve të faturimeve gjatë vitit në mënyrë manuale nga sistemi i departamentit të hyrave në sistemin e kontabilitetit. Përkundër zotimeve në planin e veprimit, menaxhmenti nuk kishte arritur të bëjë identifikimin e tyre.

Ndikimi Mungesa e harmonizimeve periodike në sistemin e kontabilitetit dhe sistemin e faturimeve ndikon në mos prezantim të drejtë të informatave financiare në pasqyra.

Rekomandimi B3 Bordi i Drejtorëve të sigurojë se janë marrë veprimet e nevojshme për harmonizimin e të dhënave ndërmjet departamentit të hyrave dhe kontabilitetit, në mënyrë që të sigurohet informacioni i saktë i vlerës së llogarive të arkëtueshme.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.2 Shpenzimet operative

Shpenzimet operative janë realizuar në shumën 17,595,000€. Ato kanë të bëjnë me shpenzime të qirasë, mirëmbajtjes, tarifat e licencës, shpenzimet e zyrës dhe të tjera. Kemi testuar 70 mostra për teste substanciale në shumën 9,249,253€, si dhe 6 mostra për teste të pajtueshmërisë.

Çështja A3 - Mos konfiskimi i sigurisë së ekzekutimit si pasojë e mos vazhdimit të afatit të saj edhe përkundër vonesave në realizimin e kontratave.

Gjetja Sipas nenit 30 të RROUPP, autoriteti kontraktues do të konfiskojë sigurinë e ekzekutimit në rast të shkeljes së kontratës së nënshkruar, e cila shkakton dëme materiale për AK dhe/ose kërkon që AK të shkaktojë shpenzime të konsiderueshme në përfundimin e kontratës së tillë; ose për shkelje të kontratës së nënshkruar shumë punëtorë, nën-kontraktues dhe/ose furnizues kanë mbetur të pa-paguar. Konfiskimi i sigurisë së ekzekutimit, nuk e ndalon autoritetin kontraktues të kërkojë zhdëmtimin shtesë që rrjedhin nga kontrata dhe, po ashtu, nëse siguria e ekzekutimit është me vlerë më të lartë se dëmet nga shkelja, autoriteti kontraktues duhet t'i rikthejë diferencën. Sipas pikës 6 të këtij neni, siguri i ekzekutimit do të mbetet valid për një periudhë prej tridhjetë (30) ditë pas kompletimit të kontratës.

Në dy raste të shkëputjes së njëanshme të kontratave me OE (Furnizim me Kablo dhe Material në vlerë 97,057€, dhe Furnizimi dhe Instalimi me Ridrejtues dhe Klima Centrale në vlerë 27,440€), ndërmarrja nuk kishte konfiskuar sigurinë e ekzekutimit. Shkëputja e kontratave ishte bërë për shkak të dështimit të OE në realizimin e obligimeve kontraktuale. Vlera totale që do të duhej të konfiskohej për këto dy raste ishte 12,450€.

Shkak i mos konfiskimit të sigurive të ekzekutimit ishte skadimi i afatit dhe mos vazhdimi të tyre përkundër vonesave në realizimin e kontratave.

Ndikimi Mos vazhdimi i sigurisë së ekzekutimit në rastet e vonesave në realizim mund të jetë shkak i mos realizimit të kontratave nga OE ndërsa pamundësia e konfiskimit shkakton dëme financiare ndërmarrjes.

Rekomandimi A3 Bordi i Drejtoreve duhet të sigurojë që menaxheri i kontratës bënë menaxhimin e duhur të kontratave, duke u kujdesur në përcjelljen e afateve të tyre dhe afateve të dokumenteve që ndikojnë në përmbushjen e kushteve të kontratës, që në rast të mos realizimit të tyre të mund të mbulohen humbjet e shkaktuara.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.3.3 Shpenzimet e pagave

Më 31 dhjetor 2022 shpenzimet e pagave ishin 26,595,000€, ndërsa numri i të punësuarve ishte 1,814 (në vitin 2021: 2,209). Për këto, shpenzim, kemi testuar 70 mostra për teste substanciale në vlerë 77,347€ si dhe tri (3) mostra për teste të pajtueshmërisë.

Çështja B4 - Mos pagesa e punonjësve me gradë të njëjtë për pozitën e njëjtë

Gjetja Sipas Ligjit të Punës, Nr.03/L-212, neni 55 specifikohet se punëdhënësi duhet t'i paguajë punonjësit kompensimin e njëjtë për punën e vlerës së njëjtë, kompensimin i cili mbulon pagën bazë dhe shtesat tjera.

Testet tona të listës së pagave të punonjësve, tregojnë se për 41 pozita, punonjësit nuk paguhën me grada të njëjta për pozitën e njëjtë.

Edhe pse gjatë vitit 2022 ishte hartuar rregullorja për marrëdhënie pune dhe rregullorja për sistematizimin e vendeve të punës, mirëpo ende nuk ishte implementuar në tersi procesi i ristrukturimit. Sipas konfirmimeve zyrtare, ky proces do të finalizohet gjatë vitit 2023.

Ndikimi Pagesa e punonjësve për pozita të njëjta me grada të ndryshme mund të ndikojë në ngritjen e padive eventuale ndaj ndërmarrjes për mostrajtim të barabartë e cila mund të rezultojë me shpenzime gjyqësore shtesë.

Rekomandimi B4 Bordi i Drejtorëve të sigurojë, që përmes akteve të brendshme të fuqizojë kontrollet e brendshme, të cilat do të pamundësojnë që punonjësit në pozitat e njëjta të paguhën me grada të ndryshme.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Nuk pajtohen)

Me gjerësisht shih Shtojcën I

Çështja B5 - Mbulimi i pozitave me Ushtrues Detyre

Gjetja Bazuar në "Rregulloren për marrëdhënie pune" me Nr.01-6352/19 i datës 29.11.2019. Neni 24, Pika 2. Kryeshefi Ekzekutiv mund të caktoj me vendim një të punësuar si ushtrues detyre deri në gjashtë (6) muaj.

Gjatë testimeve tona për vitin 2022 kemi vërejtur se 56 pozita mbulohen me Ushtrues Detyre (UD) mbi afatin e lejuar ligjor prej gjashtë (6) muaj. Rastet e identifikuara ishin:

- U.D Teknik specialist për mont/demont dhe mirëmbajtje janë katër (4) zyrtar;
- U.D Menaxher Regjional janë tre (3) zyrtar;
- U.D Udhëheqës i Planifikimit dhe Zhvillimit, U.D Koordinator për Çështje Ligjore, U.D Mbikëqyrës i Riskut, U.D Menaxher i Kontabilitetit, Tatimeve janë me dy (2) zyrtar; dhe
- 50 pozita të tjera janë nga një (1) zyrtar.

Sipas zyrtarëve të ndërmarrjes, emërimi në pozita Ushtues Detyre është rrjedhojë e implementimit të vendimeve për revokime të pozitave të cilat kanë pasur lëvizje pa përmbushje të kriterëve. Ky emërim është bërë për pozitën vakante sipas nevojave emergjente dhe të domosdoshme të ndërmarrjes, meqë ka qenë e pa mundur të hapen konkurse të rregullta, për shkak të natyrës urgjente.

Ndikimi	Praktika e mbulimit të pozitave kyçe me U.D për periudha të gjata kohore, përveç se nuk është në pajtueshmëri me legjislacionin në fuqi, rrezikon që pozitën të menaxhohen nga personat që nuk i përmbushin kriteret e nevojshme në mungesë të konkurrencës së hapur. Kjo mund të ndikojë negativisht në performancën e ndërmarrjes në përgjithësi.
Rekomandimi B5	Bordi i Drejtorëve të sigurojë, që të zhvillohen procedura të rekrutimit, që këto pozita të plotësohen me kontrata të rregullta. Kohëzgjatja e funksionit si U.D nuk duhet t'i tejkalojë periudhat e përcaktuara ligjore.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Nuk pajtohen)

Me gjerësisht shih Shtojcën I

3 Çështjet e zgjidhura gjatë procesit të auditimit

Gjatë auditimit u identifikuan disa çështje që iu komunikuan menaxhmentit dhe u zgjidhen në mënyrë efektive gjatë auditimit aktual. Ato nuk kërkojnë ndonjë veprim të mëtutjeshëm dhe raportohen vetëm me qëllim të dokumentimit të komunikimit në fjalë, veprimeve të ndërmarra dhe rezultateve të tyre. Këto ishin si më poshtë:

Çështjet materiale të cilat ne i kemi identifikuar dhe janë përmirësuar gjatë kohës së auditimit

Çështja 1	Shpalosja jo e saktë për kontingjencat
Gjetja	Vlera 22,585,000€ e prezantuar në shënimin 25 të pasqyrave financiare - Detyrimet Kontingjente, nuk ishte e saktë. Në bazë të dëshmive të ofruara nga ndërmarrja vlera që do të duhej të shpaloset është 28,188,000€. Pra, vlera e prezantuar ishte e nënvlerësuar për 5,603,000€.
Veprimi i kërkuar	Ngjarjet të cilat i plotësojnë kushtet për trajtimin e tyre si detyrime kontingjente dhe pasuri kontigjente, të jepen informacione shpjeguese për to në shpalosjet dhe shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare.
Rezultati	Pas komunikimit të çështjes, janë ndërmarrë veprimet korrigjuese gjatë kryerjes së auditimit.
Çështja 2	Prezantim jo i saktë i pasurive afatgjata

Gjetja

Ndërmarrja në vitin 2022 ka regjistruar në zërin "Investime në vijim" vlerën 44,495€ për 8 pajisje të cilat sipas konfirmimeve zyrtare këto pajisje janë në funksion dhe kompanisë i krijojnë përfitime ekonomike.

Veprimi i kërkuar

Të bëhen korrigjimet e duhura duke regjistruar këto pajisje në regjistrin e pasurive në mënyrë që zhvlerësimi i pasurive të bëhet nga koha kur pasuria është e disponueshme për përdorim sipas kërkesave të standardeve.

Rezultati

Pas komunikimit të çështjes, janë ndërmarrë veprimet korrigjuese gjatë kryerjes së auditimit.

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Raporti i auditimit për PFV-të të vitit 2021 kishte rezultuar në 29 rekomandime për pasqyra financiare. Telekom i Kosovës ka përgatitur plan veprimi ku është paraqitur mënyra se si do t'i zbatoj rekomandimet e dhëna.

Deri në fund të auditimit tonë për vitin 2022, 19 rekomandime ishin zbatuar; një (1) ishte zbatuar pjesërisht; katër (4) nuk aplikohen më; katër (4) rekomandime nuk janë zbatuar ndërsa një (1) nuk është adresuar ende (shih Grafikun 1). Ndërsa, në Tabelën 1 është paraqitur një përshkrim më i plotë i rekomandimeve dhe mënyra se si janë trajtuar ato.

Vlen të theksohet se krahasuar me vitin e kaluar, ndërmarrja kishte bërë progres në adresimin e rekomandimeve, duke reflektuar në korrigjimet e duhura në pasqyra financiare.

Grafiku 1. Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak

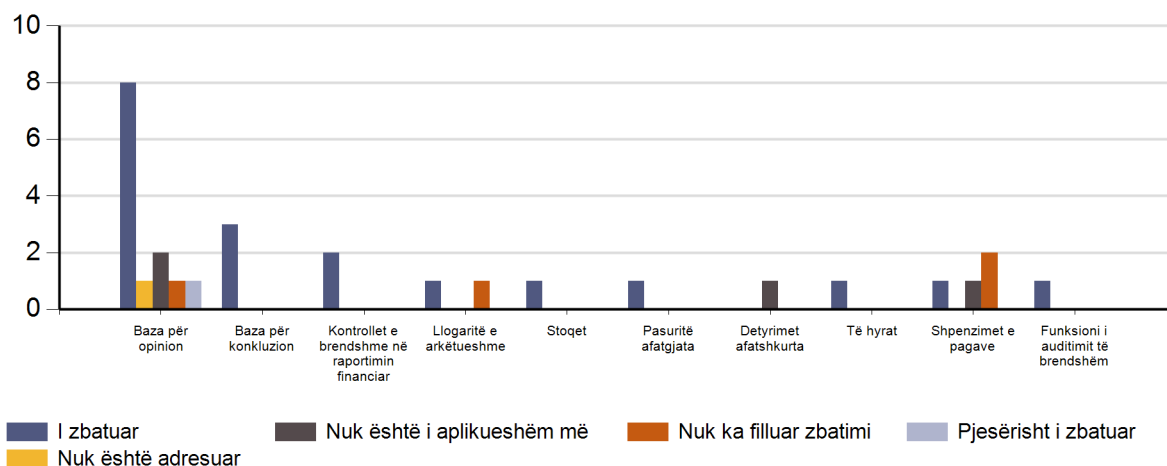

Tabela 1 Përmbledhja e rekomandimeve të vitit paraprak

Nr	Fusha e Auditimit	Rekomandimet e vitit 2021	Veprimet e ndërmarra	Statusi
1.	Baza për opinion	Bordi i Drejtorëve duhet të sigurojë zbatim të plotë të SNK-ve dhe SNRF-ve në përgatitjen e pasqyrave financiare, si dhe të bëhen korrigjimet adekuate në kontabilitet ashtu që të hyrat nga granti të njihen dhe detyrimet ndaj grantit të zvogëlohen në periudhën e saktë dhe në mënyrë sistematike gjatë jetës së dobishme të aktivitetit.	Ndërmarrja nuk i kishte korrigjuar gabimet e identifikuara në vitin e kaluar.	Nuk është adresuar

2.	Baza për opinion	Bordi i Drejtorëve të siguroj se të gjitha aktivet e prezantuara në pasqyrat financiare vjetore prezantojnë gjendjen e saktë të tyre dhe zhvlerësimi i pasurive të bëhet nga koha kur aktivi është i disponueshëm për përdorim sipas kërkesave të standardeve.	Ndërmarrja gabimet e identifikuar në vitin e kaluar i kishte korrigjuar. Mirëpo, kemi identifikuar gabime tjera të natyrës së ngjashme në regjistrimin e investimeve në vijim gjatë vitit 2022.	Nuk ka filluar zbatimin
3.	Baza për opinion	Bordi i Drejtorëve të sigurojë, që janë ndërmarrë veprimet e nevojshme për identifikim të klientëve, mjetet monetare të cilëve janë regjistruar në këto llogari dhe të zbriten obligimet e paguara ndaj ndërmarrjes.	Edhe pse për disa raste ishin identifikuar klientët të cilët kishin paguar dhe ishin bere korrigjimet përkatëse ,megjithatë deri në fund të vitit 2022 kishte akoma arkëtime të paidentifikuar të cilat ishin reregjistruar si “Mjete të pa alokuara” në sistemin e të hyrave.	Pjesërisht i zbatuar
4.	Baza për opinion	Bordi i Drejtorëve të sigurojë se në të ardhmen do të merren veprime korrigjuese, në mënyrë që prezantimi i informacionit financiar të jetë i plotë dhe konform standardeve ndërkombëtare të raportimit financiar.	Ndërmarrja kishte ndërmarrë veprime korrigjuese në llogaritë e arkëtueshme duke prezantuar informacione financiare të plota dhe konform standardeve ndërkombëtare të raportimit financiar.	I zbatuar
5.	Baza për opinion	Bordi i Drejtorëve të siguroj se regjistrimi i shpenzimeve apo pasurive duhet të njihet sipas kërkesave të standardit me plotësimin e kushtit të njohjes, në mënyrë që mos të paraqiten gabimisht në pasqyrat financiare.	Menaxhmenti i ndërmarrjes kishte bërë korrigjimet e duhura në pasqyra për këtë rekomandim. Nga testimet tona nuk kemi vërejtur raste të ngjashme për vitin 2022.	I zbatuar

6.	Baza për opinion	Bordi i Drejtorëve të sigurojë që në datën e pasqyrave financiare të prezantohen vetëm parapagimet që lindin nga veprimet rregulluese për to, si dhe të marrë masat e nevojshme korrigjuese për parapagime.	Ndërmarrja ka bërë korrigjimet e nevojshme në mënyrë që vlera e prezantuar e parapagimeve të jetë e saktë.	I zbatuar
7.	Baza për opinion	Bordi i Drejtorëve të siguroj krijimin e procedurave adekuate që do të mundësonin që në baza vjetore të bëhet vlerësimi i provizioneve në mënyrë që prezantimi i llogarive të jetë sa më korrekt.	Menaxhmenti i ndërmarrjes kishte bërë korrigjimet e duhura në pasqyra financiare.	I zbatuar
8.	Baza për opinion	Bordi i Drejtorëve të sigurojë, se janë bërë korrigjimet e gabimeve të identifikuar tek pasqyra e ndryshimeve në ekuitet, për të siguruar një pamje të drejtë dhe të vërtetë të saj.	Çështjet që kanë ndikim në pasqyrën e ndryshimeve në ekuitet janë paraqitur në kuadër të zërave përkatës në pasqyrën e të ardhurave.	Nuk është i aplikueshëm më
9.	Baza për opinion	Bordi i Drejtorëve të siguroj që të forcohen mekanizmat e kontrollit të cilat mundësojnë që vlerat e kontratave të nënshkruara për qiramarrje të përfshihen në regjistrat përkatës në mënyrë që vlerat e prezantuara në pasqyra financiare të jenë të sakta.	Menaxhmenti i ndërmarrjes kishte ndërmarrë veprimet konkrete në mënyrë që të gjitha vlerat e kontratave të nënshkruara për qiramarrje të cilat plotësojnë kushtin sipas standardit të përfshihen në regjistrat përkatës.	I zbatuar

10.	Baza për opinion	Bordi i Drejtorëve të siguroj një rishikim gjithëpërfshirës të regjistrit të pasurisë, procesit të përlogaritjes së shpenzimeve të zhvlerësimit, klasifikimit të pasurive në kategori përkatëse, si dhe aplikimi i normave të zhvlerësimit të jetë në pajtueshmëri të plotë me politikën dhe rregulloret e aprovuara nga Bordi.	Menaxhmenti i ndërmarrjes kishte ndërmarr veprime konkrete për zbatimin e këtij rekomandimi. Është korrigjuar jetëgjatësia e pasurive të blera pas hyrjes në fuqi të Manualit të Politikave Kontabël bazuar në kërkesat e këtij manuali. Njëkohësisht janë bërë korrigjimet e duhura në pasqyra për vitet e kaluara.	I zbatuar
11.	Baza për opinion	Bordi i Drejtorëve të sigurojë se vlera e detyrimeve të njihet dhe prezantohet saktë në PFV, si dhe të marrë masat e nevojshme korrigjuese të gabimeve në lidhje me detyrimet në të dhënat kontabël.	Në vitin 2022, ndërmarrja i kishte prezantuar parapagimet për shërbimet e telefonisë fikse dhe mobile si detyrime afatshkurta në pasqyrat financiare, duke mos i përfshirë ato në saldo të llogarive të arkëtueshme. Lidhur me këtë, ndërmarrja kishte aprovuar një memo për rregullimin e llogarive Postpaid Tik me mbi pagesa të mjeteve të pa alokuara.	I zbatuar

12.	Baza për opinion	Bordi i Drejtorëve të sigurojë, se është bërë një analizë e detajuar për t'i përcaktuar shkaqet të cilat kanë ndikuar në modifikim të Opinionit dhe të merren veprimet e nevojshme për përmirësimin e situatës së krijuar. Pasqyrat financiare të Kompanisë duhet të përgatiten në një bazë e cila është e përshtatshme dhe e bazuar në realitetin ekonomik të Kompanisë. Nënshkrimi i pasqyrave nga Kryeshefi Ekzekutiv dhe Zyrtaari Kryesor Financiar duhet të bëhet vetëm nëse ndaj Pasqyrave Financiare Vjetore janë aplikuar të gjitha kontrollet e nevojshme para se të njëjtat t'i dorëzohen Bordit të Drejtorëve.	Të gjitha pasiguritë materiale si pasojë e proceseve gjyqësore me të cilat ballafaqohet ndërmarrja ndër vite ishin shpalosur në pasqyra financiare. Po ashtu ishin shpalosur edhe veprimet konkrete të ndërmarra nga menaxhmenti për minimizimin e këtyre pasigurive. Si rezultat menaxhmenti kishte vlerësuar se nuk ekziston rrezik real që e ndikon parimin e vijimësisë gjatë vitit 2023.	I zbatuar
13.	Baza për opinion	Bordi i Drejtorëve të sigurojë, se gabimet e identifikuara në PFV-të tjera të cilat reflektojnë në Pasqyrën e Rrjedhës së Parasë korrigjohen para përgatitjes së pasqyrave të vitit aktual në mënyrë që shifrat krahasuese në mes të viteve të jenë të sakta dhe të plota.	Çështjet që kanë ndikim në pasqyrën e rrjedhës së parasë janë paraqitur në kuadër të zërave përkatës në pasqyrën e bilancit të gjendjes dhe pasqyrës së të ardhurave.	Nuk është i aplikueshëm më

14.	Baza për konkluzion	Bordi i Drejtorëve të sigurojë që pagesat e shpenzimeve bëhen në përputhje të plotë me kërkesat e kornizës ligjore në lidhje me shpenzimin e parasë publike.	Deri në maj të vitit 2021 ndërmarrja kishte pranuar fatura për shërbime të marketingut pa raporte mbështetëse që dëshmojnë shërbimet e realizuara. Ndërsa nga kjo periudhë e tutje ndërmarrja nuk kishte pranuar faturat nga OE. Për këtë çështje ndërmarrja është në proces të arbitrazhit. Për më tepër referojuni çështjeve kyçe në këtë raport.	I zbatuar
15.	Baza për konkluzion	Bordi i Drejtorëve të sigurojë që vendimet për të ndryshuar kushtet e kontratës, të jenë të bazuara në analiza paraprake të përshtatshmërisë ekonomike, për të evituar efektet financiare negative nga vendimet e pafavorshme për ndërmarrjen.	Nga muaji qershor i vitit 2021 ndërmarrja nuk i ka regjistruar shpenzimet në bazë të kushteve të ndryshuara të kontratës, por operatori ka vazhduar të faturoj ngjashëm si në vitin e kaluar. Për këtë çështje ndërmarrja është në proces të arbitrazhit. Shih çështjet kyçe në këtë raport.	I zbatuar
16.	Baza për konkluzion	Bordi i Drejtorëve duhet të sigurojë se pasqyrat financiare janë përgatitur, aprovuar dhe publikuar në afatet e përcaktuara ligjore.	Bordi i Drejtorëve të ndërmarrjes me vendimin e datës 15.03.2023 ka aprovuar pasqyrat financiare për vitin 2022.	I zbatuar

17.	Kontrollet e brendshme në raportimin financiar	Bordi i Drejtorëve të sigurojë se ngjarjet të cilat i plotësojnë kushtet për trajtimin e tyre si detyrime kontingjente dhe pasuri kontigjente, të jepen informacione shpjeguese për to në shpalosjet dhe shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare.	Gjatë auditimit kemi vërejtur që vlera e prezantuar në pasqyra si detyrime kontigjente nuk ishte e saktë. Megjithatë gjatë periudhës sa ne ishim ne auditim, ndërmarrja i ka bërë korrigjimet e duhura në pasqyra financiare.	I zbatuar
18.	Kontrollet e brendshme në raportimin financiar	Bordi Drejtues të sigurojë, identifikimin e gjitha transaksioneve të cilat janë të regjistruara në llogaritë e përkohshme dhe trajtimin e tyre sipas standardeve ndërkombëtare të kontabilitetit, në mënyrë që saldo përfundimtare e kësaj llogarie të jetë zero.	Ndërmarrja gjatë vitit 2022 kishte ndërmarr veprime korrigjuese për adresimin e kësaj çështje duke mbyllur të gjitha llogaritë e përkohshme kontabël për Vala Postpaid dhe Tik. Po ashtu, ndërmarrja ka përgatitur një memo në Tetor 2022 për mbylljen e llogarive të përkohshme kontabël (Llogarive testuese postpaid) për Vala dhe Tik me nr. 04-4420/22	I zbatuar

19.	Llogaritë e arkëtueshme	Bordi i Drejtorëve duhet të sigurojë procedura të harmonizimit periodik me partnerët ekonomik ashtu që paraqitja e llogarive të arkëtueshme të jetë e saktë, si dhe të sigurojë se janë ndërmarrë të gjitha veprimet ligjore në kohën e duhur për të gjitha rastet kontestuese të cilat nuk kanë mundur të zgjidhen me marrëveshje.	Nga 25 letër konfirmime të dërguara tek palët e treta kemi arritur të pranojmë 21 letër konfirmime me saldo të njëjtë të fundvitit dhe për pjesën tjetër të letër konfirmimeve të papranuar kemi bërë procedura shtesë që kanë rezultuar me ekzistencën e një harmonizimi me partnerët ekonomik.	I zbatuar
20.	Llogaritë e arkëtueshme	Bordi i Drejtorëve të sigurojë se janë marrë veprimet e nevojshme për harmonizimin e të dhënave ndërmjet departamentit të hyrave dhe kontabilitetit, në mënyrë që të sigurohet informacioni i saktë i vlerës së llogarive të arkëtueshme.	Edhe në vitin 2022 kemi hasur mungesën e harmonizimeve periodike në sistemin e kontabilitetit dhe sistemin e faturimeve që ka shkaktuar në nënvlerësim të llogarive të arkëtueshme.	Nuk ka filluar zbatim
21.	Stoqet	Bordi Drejtorëve të sigurojë që pas procesit të inventarizimit, të trajtoj shkaqet e diferencave në mes inventarizimit dhe evidencave kontabël.. Po ashtu, të bëjë harmonizimin e gjendjes faktike me gjendjen në librat kontabël, duke identifikuar të gjitha mos harmonizimet.	Në vitin 2022 ishin bërë korrigjimet e nevojshme për këtë çështje.	I zbatuar
22.	Pasuritë afatgjata	Kryesuesi i Bordit të sigurojë një rishikim gjithëpërfshirës të regjistrit të pasurive, dhe se janë marrë veprimet e duhura përmirësuese në përputhje me standardet e kontabilitetit për harmonizimin e pasurive në mes regjistrit të pasurive dhe shënimeve kontabël.	Në vitin 2022 ishin bërë harmonizimet e duhura për adresimin e këtij rekomandimi.	I zbatuar
23.	Detyrimet afatshkurta	Bordit i Drejtorëve të sigurojë, se regjistri i obligimeve rishikohet periodikisht dhe bëhet harmonizimi i kartelave të llogarive në mënyrë sistematike në mes ndërmarrjes dhe furnitorëve. Përveç kësaj, të sigurojë që janë marrë veprimet e nevojshme për t'i korrigjuar gabimet e identifikuar në shënimet kontabël.	Nga mostrat e testuara nuk kemi vërejtur gabime domethënëse në prezantimin e llogarive të pagueshme.	Nuk është i aplikueshëm më

24.	Të hyrat	Bordi i Drejtorëve të sigurojë se janë marrë veprimet e nevojshme për harmonizimin e të dhënave ndërmjet departamentit të hyrave dhe të kontabilitetit, në mënyrë që të sigurohet që janë prezantuar të dhëna të sakta në pasqyrën e të ardhurave.	Ndërmarrja kishte ndërmarr veprime në vitin 2022 për harmonizimin e shënimeve kontabël dhe shënimeve analitike në departamentin e hyrave duke i barazuar të dy sistemet.	I zbatuar
25.	Shpenzimet e pagave	Bordi i Drejtorëve të sigurojë, që të zhvillohen procedura të rekrutimit, që këto pozita të plotësohen me kontrata të rregullta. Kohëzgjatja e funksionit si U.D nuk duhet t'i tejkalojë periudhat e përcaktuara ligjore.	Edhe në vitin 2022 çështja mbetet e njëjtë pasi që ndërmarrja akoma kishte pozita që mbulohen me ushtrues detyre.	Nuk ka filluar zbatim
26.	Shpenzimet e pagave	Bordi i Drejtorëve të sigurojë, që përmes akteve të brendshme të fuqizojë kontrollet e brendshme, të cilat do të pamundësojnë që punonjësit në pozitë të njëjta të paguhet me grada të ndryshme.	Analizat tona të listës së pagave të punonjësve, tregojnë se për 54 pozita, punonjësit nuk paguhet me grada të njëjta për pozitën e njëjtë.	Nuk ka filluar zbatim
27.	Shpenzimet e pagave	Bordi i Drejtorëve të sigurojë që në rastet kur nuk ka kandidatë të mjaftueshëm të cilët i plotësojnë kushtet e kërkuara për plotësimin e vendit të lirë të punës, të aplikohen procedurat e konkursit publik në mënyrë që përzgjedhja e stafit të jetë në harmoni me kërkesat ligjore.	Gjatë vitit 2022 nuk kishte konkurse të brendshme të aplikuar nga ana e ndërmarrjes.	Nuk është i aplikueshëm më
28.	Shpenzimet e pagave	Bordi i Drejtorëve të sigurojë, hartimin e rregullores të gradimeve/degradimeve të punonjësve, në mënyrë që lëvizjet e tyre prej njëres gradë në tjetrën, të bëhen në bazë të kriterëve të vendosura në rregullore/politikë, e cila duhet të jetë e aprovuar nga Bordi i Drejtorëve.	Me datë 13.09.2022, ndërmarrja kishte miratuar Rregulloren për Sistematizimin e vendeve të Punës në Telekomin e Kosovës	I zbatuar

29.	Funksioni i auditimit të brendshëm	Bordi i Drejtorëve të sigurojë përmbushjen e aktiviteteve të planifikuara të Njesisë së Auditimit të Brendshëm dhe monitorim efektiv nga Komiteti i Auditimit, në mënyrë që devijimet nga plani të adresohen në kohën e duhur.	Sipas Planit vjetor të Auditimit të Brendshëm, Njësia e Auditimit të Brendshëm kishte planifikuar të kryej tetë (8) auditime për vitin 2022. Kjo njësi kishte realizuar të gjitha auditimet e planifikuara.	I zbatuar
-----	------------------------------------	--	---	-----------

Vlora Spanca, Auditore e Përgjithshme

Naser Arllati, Ndihmës Auditor i Përgjithshëm

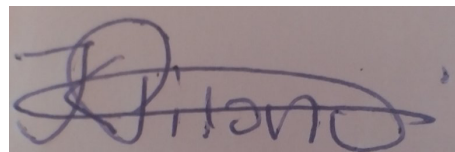
Shkelqim Xhema, Drejtor i Auditimit

Shpresa Zenelaj, Udhëheqëse e ekipit

Krenare Pirana, Anëtare e ekipit

Valbona Pllana, Anëtare e ekipit

Shtojca I: Letër konfirmimi / Komentet e NP-së në gjetjet e raportit të auditimit

Çështja	Komenti i NP-së	Pikëpamja e ZKA-së
Mos pagesa e punonjësve me gradë të njëjtë për pozitën e njëjtë	Nuk pajtohem - Për shkak të lëvizjeve të stafit si pasojë e revokimit të vendimeve të paligjshme dhe jashtë procedurave, deri në përfundimin e procesit të ristrukturimit disa punëtorë me kërkesë të tyre dhe me vullnetin e tyre të shprehur në kërkesë formale janë pajtuar që të kryejnë detyra edhe pse me gradë më të ulët deri në ristrukturim. Të gjitha rastet janë të mbështetura me kërkesë të shkruar dhe nënshkruar nga punëtorët. Konstatimi se kompania mund të u nënshtrohet padive nuk është real përderisa punëtorët ka shtruar kërkesë me shkrim për të kryer këto detyra, po të mos kishte kërkesë të shkruar të njëjtit do të ktheheshin në pozitë në të cilat janë zgjedhur me konkurs. Kjo e gjetur duhet të largohet nga raporti.	Kjo çështje është trajtuar edhe në raportet e viteve të kaluara dhe në të gjitha rastet menaxhmenti i ndërmarrjes është pajtuar me këtë çështje. Prandaj, komenti i ndërmarrjes është vetëm një arsyetim se përse akoma ka raste të pagesave të punonjësve me gradë të ndryshme për pozitën e njëjtë. Ky sqarim është dhënë edhe në kuadër të çështjes së prezantuar nga ne në këtë raport të çështja B4. Prandaj komenti i dhënë nga ana e ndërmarrjes nuk është i bazuar në ndonjë bazë tjetër ligjore që do të kundërshtonte çështjen.

Mbulimi i pozitive me Ushtrues Detyre	Nuk pajtohem - Telekomit është proces të ristruktutimit, nga ky proces pritet të ketë ndryshim të strukturës organizative të kompanisë, hapja e konkurseve dhe nënshkrimi i kontratave për pozita që në të ardhmen mund të mos ekzistojnë, mund të shpie kompaninë drejt futjes në obligime kontraktuale me punëtorë për pozita të cilat në të ardhmen mund të mos ekzistojnë. Po ashtu, nuk ka bazë të qartë ligjore që strikt e kufizon caktimin e ushtrueseve të detyrave për të caktuar. KE ka kompetenca të sigurojë funksionimin e kompanisë duke plotësuar përmes emërimeve stafin në pozitat përkatëse organizative. Të gjithë zyrtarët që ushtrojnë detyrat përkohësisht kanë përgatitje adekuate.	Gjetja qëndron sepse bazuar në “Rregulloren për marrëdhënie pune” me Nr.01-6352/19 i datës 29.11.2019. Neni 24, Pika 2. citon që: Kryeshefi Ekzekutiv mund të caktoj me vendim një të punësuar si ushtrues detyre deri në gjashtë (6) muaj. Pra, komenti nga ana e menaxhmentit të ndërmarrjes që nuk ka bazë të çartë ligjore, që strikt e kufizon caktimin e ushtrueseve të detyrave për periudhë të caktuar, nuk qëndron për faktin që kjo rregullore është e aprovuar nga vet ndërmarrja dhe si e tillë edhe duhet të zbatohet.
Prezantimi jo i saktë i të hyrave të shtyra nga grantet	Nuk pajtohem - Ne vlerësojmë dhe qëndrojmë mbrapa prezantimit që kemi bërë në pasqyra financiare të ndihmës që kemi pranuar nga Aksionari në shumë prej 10 milion € në fund të muajt Dhjetor 2021. Destinimi kësaj ndihme ka qenë pagesa e obligimeve të grumbulluar ndaj ARKEP. Një pjesë e këtyre obligime lidheshin me fatura të shpenzimeve të kaluara, këtë pjesë të ndihmës që lidhet me këto fatura e kemi njohur si të hyra nga subvencionet e qeverisë. Pjesa tjetër e ndihmës lidhej me pagesën e tri kësteve të nga rreth 1.2 milion € secila që ka të bëjë me 6 vite të licencës së lëshuar nga ARKEP (3 vite të kaluara dhe 3 vitet e ardhshme), pjesën e ndihmës që është ndërlidhur me pjesën e licencës për 3 vitet e kaluara e kemi njohur si të hyra, ndërsa pjesën tjetër që lidhet me 3 vitet e ardhshme e kemi njohur si detyrim i të hyrave të shtyra dhe e njëjta do të njihet se hyrë e rregullt 3 vitet e ardhshme ashtu siç amortizohet licenca. Në marrëveshjen për ndihme nga	E gjetura qëndron, pasi edhe komenti i prezantuar nga entiteti nuk është relevant për këtë çështje, sepse entiteti ka bërë njohjen e të hyrave të shtyra duke u bazuar në marrëveshjen me ARKEP të vitit 2019 për pagesën e obligimeve (10 vite) dhe jo sipas marrëveshjes së aksionarit në bazë të së cilës ishin dhënë mjetet monetare. Si rrjedhojë, jetëgjatësia e amortizimit të grantit nuk përputhet me jetëgjatësinë e amortizimit të pasurisë me të cilën lidhet granti siç kërkohet me SNK 20. Madje, edhe vet ndërmarrja e kishte të regjistruar në librat e saj kontabël këtë pasuri me jetëgjatësi 20 vite.

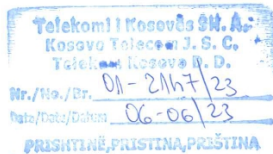
Qeveria ka qene e specifikuar destinimi për pagesën e obligimeve të grumbulluara deri në atë kohë ndaj ARKEP. Sapo kemi pranuar ndihmën është bërë pagesa e plotë e obligimeve të arritura deri në atë periudhë. Ne nuk kemi asnjë obligim tjetër ndaj marrëveshjes në fjalë për ndihmë qeveritare, prandaj janë plotësuar kushtet për njohjen e ndihmës si e hyrë, mbajtja si obligime e të hyrave të shtyera për 17 vitet ardhshme për një marrëveshje ndaj së cilës nuk kemi asnjë obligim, nuk do të ishte prezantim i drejtë obligimeve në pasqyra financiare për vitet e ardhshme. Interpretimi i juaj se kjo shumë duhet të njihet si e hyrë për tërë periudhën 20 vjeçare të licencës, sipas vlerësimit dhe interpretimit tonë nuk është në përputhje me SNK, pasi që pagesa me fondet e pranuar lidhet pjesën e licencës për 6 vite e jo për 20 vite.

Prandaj konsiderojmë që prezantimi i ndihmës është prezantuar drejt në përputhje me SNK 20.17 "Në shumicën e rasteve periudhat gjatë të cilave një njësi ekonomike njihet kostot ose shpenzimet lidhur me një grant qeveritar, gjenden lehtë. Prandaj me njohjen e shpenzimeve të caktuara, grantet njihen si të ardhura në të njëjtën periudhë si dhe shpenzimet e lidhura me to. Në mënyrë të ngjashme grantet e lidhura me aktivet e amortizueshme, zakonisht njihen si të ardhura gjatë periudhave dhe në raportet në të cilat ngarkohet amortizimi lidhur me këto aktive.

Pas pagesës së obligimeve të trashëguara nga ndihma e qeverisë të gjitha faturat tjera që kanë ardhur nga ARKEP deri më tani janë paguar brenda afatit të përcaktuar me burime të brendshme të Telekomit.

Kërkojmë nga JU që kjo të gjetur të trajtohet edhe njëherë dhe e njëjta të largohet si e gjetur nga Raporti i Audimit.

Mos zbritja e pagesave të konsumatorëve përkatës për obligimet e paguara	Nuk pajtohem - Për shkak të numrit të madhë të transaksioneve dhe faktit që disa klientë me rastin e kryerjes së pagesave në bankë nuk paraqesin informacione të mjaftueshme për të identifikuar se për cilin klient se shërbim bëhet fjalë, disa pagesa të arkëtuara kemi vështirësi të identifikojmë dhe që atyre klientëve të u zvogëlohet gjendja e borxhit. Këto mjete mbahen në një llogari të përkohshme si “mjete të paalokuara” dhe vazhdimisht punohet në identifikimin e tyre dhe pas identifikimit këto mjete barten tek klienti i cili ka bërë pagesën. Në pasqyra financiare nuk prezantohen saldot individuale të secilit klientëve, por saldot e klientëve në tërësi. Pasi që këto arkëtime realisht konsiderohet arkëtime të llogarive të arketueshme por që s’kemi mundur të identifikojmë se për cilin debitor behet fjale, këto arkëtime ndikojnë në zvogëlimin e llogarive të arketueshme. Prandaj kjo nuk ndikon në prezantim të saktë llogarive të arketueshme në Pasqyra Financiare. Kërkojmë që kjo e gjetur të largohet nga raporti i auditimit.	Krahasuar me vitin e kaluar ndërmarrja kishte marrë veprime për identifikimin e disa klientëve për mjetet monetare të pa alokuara, megjithatë akoma nuk ishte arritur të bëhet plotësisht identifikimi i tyre. Prandaj vlera për klientët e paidentifikuar është trajtuar si çështje pjesërisht e zbatuar. Pra, çështja qëndron dhe siç mund të vërehet edhe në komentin e ndërmarrjes ku konfirmohet se nuk ishte bërë identifikimi i të gjithë klientëve që kishin realizuar pagesa ndaj ndërmarrjes.
---	--	---

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2022 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- Kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Telekomit të Kosovës sh.a, për vitin 2022 (në tekstin e mëtejshëm “Raporti”);
- Pajtohem pjesërisht me gjetjet dhe rekomandimet. Komentet lidhur me përmbajtjen e Raportit i gjeni të bashkëngjitura;
- Brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t’ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Z. Shpetim Dobra

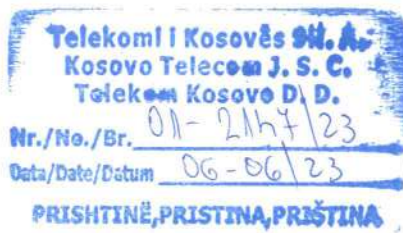

Kryesues i Bordit të Telekomit të Kosovës Sh.A

Data: 06.06.2023, Prishtinë

Shënimet fundore

- ¹ Pajtueshmëria me autoritetet - pajtueshmëria me të gjitha ligjet, rregullat, rregulloret, standardet dhe praktikat e mira relevante.
- ² Kolektivisht të referuara si pajtueshmëri me autoritetet

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Pasqyrat Financiare të audituara për periudhën që ka
përfunduar më 31 Dhjetor 2022

Përmbajtja

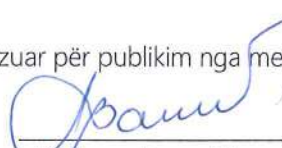
Pasqyra e pozicionit financiar	3
Pasqyra e të ardhurave gjithëpërfshirëse	4
Pasqyra e ndryshimit në ekuitet	5
Pasqyra e rrjedhës së parash	6
Shënimet e pasqyrave financiare	7-45

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.
Pasqyra e Pozicionit Financiar më 31 Dhjetor 2022

(të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

	Shënim	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021 Ri shikuar
ASETET			
Asetet jo-qarkulluese			
Asetet e patrupëzuara	6	11,047	11,914
E drejta e shfrytëzimit të aseteve	6	8,237	7,923
Prona, impiantet dhe pajisjet	7	19,564	22,592
Pasuritë financiare të disponueshme për shitje	8	2	2
Asetet e tatimit të shtyrë	9	1,098	1,234
Gjithsej Asetet jo-qarkulluese		39,948	43,664
Asetet qarkulluese			
Stoqet	10	2,390	2,784
Shpenzimet e parapaguara dhe të arkëtueshmet tjera	11	489	542
Të arkëtueshmet tregtare	12	3,970	3,515
Të arkëtueshmet e tatimit mbi të ardhurat	23	6	5
Paraja dhe ekuivalentet e parashë	13	2,007	10,953
Gjithsej asetet qarkulluese		8,862	17,799
GJITHSEJ ASETET		48,810	61,461
EKUITETI DHE DETYRIMET			
Ekiteti			
Kapitali i emetuar	14	4,475	4,475
Komponente tjera të kapitalit		55,000	55,000
Humbjet e akumuluar		(79,180)	(75,964)
Gjithsej ekuiteti		(19,705)	(16,489)
Detyrimet jo-qarkulluese			
Detyrimet -e drejta e shfrytëzimit të aseteve	16.1	6,473	3,247
Huatë afatgjata	15.1	9,658	-
Të pagueshmet tjera dhe akrualet afatgjata		6,290	7,548
Gjithsej detyrimet jo-qarkulluese		22,421	10,795
Detyrimet qarkulluese			
Të pagueshmet tregtare	16	4,490	15,277
Të pagueshmet tjera dhe akrualet	15.3	2,274	4,533
Tatimi i pagueshëm	15.3	8,173	11,542
Obligimet nga kontekstet gjyqësore	15.2	22,585	25,103
Huatë afatshkurtëra	15.1	125	-
Detyrimet -e drejta e shfrytëzimit të aseteve	16.1	1,764	4,676
Të hyrat e shtyra	17	6,684	6,025
Gjithsej detyrimet qarkulluese		46,094	67,155
Gjithsej detyrimet		68,515	77,950
GJITHSEJ EKUITETI DHE DETYRIMET		48,810	61,461

Autorizuar për publikim nga menaxhmenti me 06 Qershor 2023, të nënshkruara në emër të tyre:

 Burbuqe Hana KE

 Feim Kelmendi ZKFTH

Shënimet përcjellëse nga 1 deri 26 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Pasqyra e të Ardhurave Gjithëpërfshirëse për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2022
(të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

	Shenim	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021 Rishikuar
Të hyrat	18	51,919	50,541
Shpenzimet operacionale-KMSH	20	(12,635)	(12,456)
Fitimi/Humbja bruto		39,284	38,085
Të hyrat tjera	19	940	8,362
Shpenzimet e stafit	21	(26,595)	(23,559)
Zhvlerësimi	6	(6,202)	(6,730)
Amortizimi	7	(928)	(3,113)
Shpenzimet tjera operative	22	(4,847)	(18,330)
Fitimi/Humbja Operative		1,651	(5,285)
Zhvlerësimi i të drejtës së shfrytëzimit të pasurisë		(4,753)	(4,676)
Interesi për të drejtën e shfrytëzimit pasurisë		(469)	(570)
Shpenzimet e interesit		(82)	-
Fitimi/Humbja përpara tatimit		(3,653)	(10,531)
Shpenzimi i tatimit mbi të ardhurat	23	(136)	(176)
Neto Fitimi/Humbja për vitin		(3,789)	(10,707)
Te ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin			
Gjithsej Fitimi/Humbja gjithëpërfshirëse për vitin		(3,789)	(10,707)
Humbja që u atribuohet pronarëve			
Gjithsej humbja gjithëpërfshirëse që u atribuohet pronarëve		(3,789)	(10,707)

Shënimet përcjellëse nga 1 deri në 26 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Pasqyra e Ndryshimeve në Ekuilet për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2022

(të gjitha shumatat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

	Shënimi	Kapitali i Emetuar	Komponente tjera të kapitalit	Fitimet e mbajtura	Gjithsej
Bilanci me	14	4,475	55,000	(75,964)	(16,489)
Ndryshimi ne ekuilet				573	573
Te ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin					
Humbja për vitin				(3,789)	(3,789)
Te ardhurat gjithëpërfshirëse					
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin				(3,789)	(3,789)
Transaksionet me pronarët					
Dividentat e deklaruar					
Gjithsej transaksionet me pronarët		4,475	55,000	(79,180)	(19,705)
Bilanci me	31 Dhjetor 2022				
Bilanci me		4,475	55,000	(80,435)	(20,960)
Ndryshimi ne ekuilet	14			178	178
Te ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin					
Humbja për vitin				(10,707)	(10,707)
Te ardhurat gjithëpërfshirëse					
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin				(10,707)	(10,707)
Transaksionet me pronarët					
Dividentat e deklaruar				15,000	15,000
Gjithsej transaksionet me pronarët				15,000	15,000
Bilanci me 31 Dhjetor 2021		4,475	55,000	(75,964)	(16,489)

Shënimet përcjellëse nga 1 deri 26 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Pasqyra e Rrjedhës së Parasë për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2022 (të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

Shenim	Për fund periudhën 31 Dhjetor 2022	Për fund periudhën 31 Dhjetor 2021
Rrjedha e parasë nga aktivitetet operative		
Humbja para tatimit	(3,653)	(10,531)
<i>Rregulluar për:</i>		
Ndryshimi në ekuitet	436	15,178
Zhvlerësimin	7 6,202	6,730
Amortizimin	6 928	3,113
Humbjet e dëmtimit në vlerë në borxhet e dyshimta	12 (686)	(778)
Interesi	82	-
Shpenzimi (e hyra) i tatimit të shtyrë	23 136	176
Fitimi operativ para ndryshimeve në kapitalin punues dhe provizione	3,445	13,889
Ndryshimet në stoqe	10 394	165
Ndryshimet në të arkëtueshmet tregtare	12 231	718
Ndryshimet në shpenzimet e parapaguara, të arkëtueshmet tjera dhe tatimet	11 53	515
Ndryshimet në të pagueshmet tregtare	16 (10,787)	(1,029)
Ndryshimet në provizione	15.1 (2,517)	2,752
Ndryshimet në akruale dhe të pagueshme tjera	15.2 (3,517)	6,860
Ndryshimet në të hyrat e shtyra	17 658	1,550
Ndryshimet në obligimet për drejtën e shfrytëzimit	16.1 3,226	(3,977)
Paraja e gjeneruar nga operimet	(8,814)	21,443
Tatimi mbi të ardhura i paguar	23 (1)	903
Paraja neto nga aktivitetet operative	(8,815)	22,346
Rrjedha e parasë nga aktivitetet investive		
Interesi	(82)	0
Pagesat për blerjen e pronës, impianteve dhe pajisjeve	(3,237)	(487)
Tatimet tjera	(3,368)	0
Paraja neto e përdorur në aktivitetet investive	(6,688)	(487)
Rrjedha e parasë nga aktivitetet financuese		
Dividenta	-	(15,000)
E drejta e shfrytëzimit	(3,226)	3,977
Huate afatshkurtër	125	-
Huate afatgjatë	9,658	-
Paraja neto e përdorur nga aktivitetet financuese	6,557	(11,023)
Ndryshimi neto në para dhe ekuivalentët e parasë	(8,946)	10,836
Paraja dhe ekuivalentet e parasë në fillim të vitit	13 10,953	117
Paraja dhe ekuivalentet e parasë në fund të vitit	2,007	10,953

Shënimet përcjellëse nga 1 deri 26 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022 (të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

1 HYRJE

1.1 Informata të përgjithshme

Telekomi i Kosovës Sh.A është kompani publike e transformuar në shoqëri aksionare, Qeveria e Republikës së Kosovës është pronare e 100% të aksioneve të Telekomit të Kosovës. Selia kryesore e Kompanisë është e vendosur në Dardani, Prishtinë, Republika e Kosovës

Aktivitetet e biznesit të Kompanisë përbëjnë ofrimin e shërbimeve të telekomunikimit, të telefonisë mobile dhe telefonisë fikse, internetit dhe televizionit përmes protokollit IPTV.

Më 31 dhjetor 2022 Kompania ka 1,814 të punësuar (31 Dhjetor 2021: 2,209).

Më 1 gusht 2012 me vendim të Qeverisë së Kosovës, shërbimet postare janë transferuar në Postën e Kosovës një kompani e re e formuar, ku 926 punonjës lënë Kompaninë.

Në bazë të vendimit të Bordit dhe aprovimit nga Aksionari me datën: 22 korrik 2015 Kompania ndryshoi emrin e saj ligjor nga Posta dhe Telekomunikacioni i Kosovës Sh.A në Telekom i Kosovës Sh.A. Emri i ri ligjor është përditësuar në Agjencinë për Regjistrimin e Bizneseve të Kosovës më 12 gusht 2015.

Në mënyrë që pasqyrat financiare të jenë më të kuptueshme, emri i mëparshëm i Kompanisë do të përdoret kur është e nevojshme.

1.2 Informata mbi operimin e kompanisë

Telekomi i Kosovës Sh.A. (TK) përpara Posta dhe Telekom i Kosovës (PTK) ka qenë një ndërmarrje sipas kuptimit të Rregullores së UNMIK-ut Nr. 2005/18, që ndryshon Rregulloren e UNMIK-ut Nr. 2002/12 "Mbi themelimin e Agjencisë Kosovare të Mirëbesimit". Rregullorja 2005/18 i ka dhënë AKM-së autoritetin për të transformuar ndërmarrjet në korporata. Në takimin e datës 9 maj 2005, Bordi i Drejtorëve i AKM-së ka vendosur të transformojë ndërmarrjen PTK në shoqëri aksionare, të quajtur Posta dhe Telekomunikacioni i Kosovës Holding Sh.A. Në datën e korporatizimit më 22 qershor 2005, PTK holding në mënyrë efektive zëvendëson "ndërmarrjen" e mëparshme që kryente biznes në mënyrë formale si "Posta dhe Telekomunikacioni i Kosovës" në baza vazhdimësie, pa likuidim. Ndërmarrja PTK është ndërmarrja e parë që është transformuar në Korporatë nën rregulloren e AKM-së dhe Udhëzimin Administrativ 2005/6. AKM-ja, që vepron si administrator i besuar për pronarët kryesor të ndërmarrjeve të Kosovës bazuar në rregulloren e AKM-së, është aksionari aktual i 100% të aksioneve të PTK Holding. Kapitali i emtuar aksionar në korporatizim shënon 260 milionë Euro.

Menjëherë pas korporatizimit, PTK Holding ka formuar një grup operativ, Posta dhe Telekomunikacioni i Kosovës Sh.A. ("PTK") dhe ka transferuar disa nga pasuritë e saj tek PTK në formë të kontributit kapital. PTK Holding ka në pronësi 100% të PTK-së.

Kapitali i regjistruar i degës në pronësi të plotë është 250 milionë Euro, dhe aksionet e degës janë emtuar në këmbim për asetet e caktuara neto të kontribuar nga PTK Holding. Duke pasur parasysh efektin praktik të transformimit dhe korporatizimit, Administrata Tatimore ka aprovuar procesin rristrukturues të ndërmarrjes PTK si një "riorganizim" për qëllime të Nenit 24.1. të Rregullores së UNMIK-ut Nr. 2004/51 "Mbi tatimin në të ardhurat e korporatave".

Më 13 qershor 2008, Kuvendi i Republikës së Kosovës miratoi Ligjin për Ndërmarrjet Publike (ligji Nr. 03/L-087), dhe në bazë të dispozitave të nenit 3 të këtij ligji, ndërmarrjet qendrore në pronësi publike, duke përfshirë PTK Sh.A., janë deklaruar si pasuri e Republikës së Kosovës. Qeveria e Republikës së Kosovës, nëpërmjet Ministrisë së Ekonomisë dhe Financave ka të drejtën ekskluzive për të ushtruar të drejtat e aksionarëve mbi Ndërmarrjet Publike.

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022 (të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

1 HYRJE (VAZHDIM)

1.3 Aktivitetet biznesore, natyra e operimit të kompanisë

Më 31 Dhjetor 2022, Telekom i Kosovës është e regjistruar në Regjimin e Ndërmarrjeve për ofrimin e rrjeteve dhe/ose shërbimeve publike të komunikimeve elektronike sipas regjimit të Autorizimit të Përgjithshëm për ofrimin e rrjetit publik fiks dhe mobil në nivel nacional.

Shërbimet publike të komunikimeve elektronike përfshijnë, ofrimi i shërbimeve publike fikse telefonike (lokale, nacionale, ndërkombëtare, si dhe telefona publik me pagesë), ofrimi i shërbimeve publike mobile (transmetim të zërit dhe të dhënash), ofrimi i shërbimeve të linjave me qira (Fibër optik të pa-ndrikuar dhe linja të tjea me qira), ofrimi i shërbimeve të Internetit në nivel nacional dhe ofrimi i shërbimeve me vlerë të shtuar.

Autoriteti Rregullativ i Komunikimeve Elektronike dhe Postare (ARKEP), ka autorizuar dhe ka dhënë të drejtën e shfrytëzimit të resurseve frekuencore në brezin 900MHz dhe 1800MHz, për shfrytëzim efektiv komercial për periudhën 20 vjeçare me fillim nga data: 31 Korrik 2019 deri më 30 Korrik 2039 dhe i është lejuar mundësi e pagesës me dhjetë (10) këste vjetore të çmimit "one-off" duke përfshirë edhe normën e interesit.

Ne përputhje me vendimin e Qeverisë së Kosovës, duke filluar nga 1 Gushti 2012 Posta e Kosovës operon si njësi biznesi e veçantë nga PTK-ja. Procesi i ndarjes së Postës së Kosovës ka filluar në fillim të vitit 2012 në bazë të Vendimit të Qeverisë Nr. 16/53 të datës: 21 Dhjetor 2011 mbi ndarjen e Postës së Kosovës. Kjo ndarje është bërë në përputhje me raportin e këshilltarit të pavarur e muajit Korrik 2011, i cili pastaj u aprovua nga menaxhmenti i PTK-së.

Ndërmarrja e PTK-së në vitin 2000 arriti një marrëveshje me "Monaco Telecom International" ("MTI") për ofrimin e shërbimeve të telefonisë mobile në Kosovë ku kjo marrëveshje i jep të drejtë PTK-së të përdorë kodin ndërkombëtar të MTI-së, i cili i mundëson rrjetit mobil të PTK-së lidhje me rrjetet ndërkombëtare. Si element i kësaj marrëveshjeje, PTK-ja i kompenson MTI-së një pjesë të të hyrave dhe pagesë të disa shpenzimeve të trafikut ndërkombëtar. Gjatë vitit 2006, kontrata ndërmjet MTI dhe PTK Sh.A. ishte ri-negociuar dhe ndryshuar. Kontrata e re kornizë përfshin përdorimin e kodit të thirrjeve të Monaco International, trafikun ndërkombëtar, roaming dhe transferimin e njohurive teknike, e cila marrëveshje hyn në fuqi më 1 Janar 2010. Përveç kësaj, kontrata kornizë përfshinte edhe dispozitën për shkëputjen e kontratës nëse Kosova e siguron/merr kodin e vet ndërkombëtar të thirrjeve. Gjithashtu, në maj të vitit 2009, kontrata ndërmjet MTI dhe PTK Sh.A. ishte ri-negociuar dhe ndryshuar. Aneksi i kontratës së re kornizë përfshin përdorimin e kodit të thirrjeve të Monaco Internacional, trafikun ndërkombëtar, roaming dhe transferimin e njohurive teknike, e cila ka hyrë në fuqi nga 1 Janari 2010.

Përveç kësaj, Aneksi i kontratës së re kornizë përfshin edhe dispozitën për shkëputjen e kontratës nëse Kosova e siguron/merr kodin e vet ndërkombëtar të thirrjeve si dhe zvogëlim të tarifave për kodin. Përveç kësaj, Aneksi i kontratës së re kornizë përfshin edhe dispozitën për shkëputjen e kontratës nëse Kosova e siguron/merr kodin e vet ndërkombëtar të thirrjeve si dhe zvogëlim të tarifave për kodin.

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022 (të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

2. ADOPTIMI I STANDARDEVE TË REJA DHE TË RISHIKUARA

2.1 Standardet e reja, interpretimet dhe ndryshimet

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) të nxjerra nga Bordi për Standarde Ndërkombëtare të Kontabilitetit (IASB).

Ndikimi i aplikimit të SNRF-ve do të shpaloset në shënimet sçaruese nëse pas aplikimit të tyre nga kompania do të ketë efekt në pasqyrat financiare.

Një numër i standardeve të reja që janë lëshuar nga Bordi për Standarde Ndërkombëtare të Kontabilitetit, interpretime dhe amendamente të lëshuara nga Komiteti i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) janë efektive për periudha që fillon nga (ose pas) 1 Janari 2021.

2.2 Standardet e reja, interpretimet dhe amendamentet që janë efektive në periudhën nga (ose pas) 1 Janari 2022

Ekzistojnë një numër standardesh dhe interpretimeve të cilat janë nxjerrë nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit që janë efektive në këtë periudhë të kontabilitetit.

Standardet e reja, interpretimet dhe ndryshimet që hyjnë në fuqi për herë të parë për periudhat që fillojnë nga (ose pas) 1 Janari 2021 edhe pse janë efektive nuk kanë ndikim në pasqyrat financiare të kompanisë. Këto ndryshime do të paqëqesim me poshtë:

1. Ndryshimet në SNRF 4 - një përjashtim i përkohshëm opsional nga zbatimi i SNRF 9 për njësitë ekonomike veprimtaria mbizotëruese e të cilave është lëshimi i kontratave brenda objektit të SNRF 4. Hyn në fuqi për herë të parë nga fillimi i periudhës vjetore të raportimit.
2. Ndryshimet në SNRF 3 Kombinimet e Biznesit: Përkufizimi i një biznesi, lëshuar nga 2018 dhe efektive vitin e raportimit.
3. Ndryshimet në SNRF 9, SNK 39 dhe SNRF 7, SNRF 4 Reforma e Vlerësimit të Normës së Interesit - efektive për periudhën e raportimit. Ndryshimet e Fazës 2 ofrojnë lehtësime të përkohshme që trajtojnë efektet e raportimit financiar kur një normë e ofruar ndërbankare ("IBOR") zëvendësohet me një normë interesi alternative pothuajse pa rrezik ("RFR").
4. Ndryshim në SNRF 16 Lizingu: Koncesione Lizingu të lidhura me COVID-19- zbatohet në praktike vetëm në rastet e koncesioneve të qirave që ndodhin si pasojë e drejtëpërdrejtë e pandemisë COVID-19. Kompania nuk ka negociuar ndonjë marrëveshje qiraje si rezultat i COVID-19 dhe nuk ka pasur ndikim në pasqyrat financiare.

Shënim: jo të gjitha standardet dhe interpretimet e reja që kanë hyrë në fuqi për herë të parë për periudhën nga (ose pas) 1 Janari 2021 kanë efekt në pasqyrat financiare të kompanisë.

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022 (të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

2.3 Standardet e reja, interpretimet dhe amendamentet e publikuara

Standardet dhe interpretimet e publikuara nga BSNK/IASB, por ende jo të zbatueshme për periudhën vjetore që fillon më 1 janar 2022 dhe përfundon më 31 dhjetor 2022 janë:

Standardet, amendamentet dhe interpretimet

Ndryshimet në SNK 16 Prona, Impiantet dhe Pajisjet: Të ardhurat para përdorimit të synuar- ndalon një njësi ekonomike të zbres nga kostoja e aktivitetit çdo të ardhur të marrë nga shitja e artikujve të prodhuar derisa njësia ekonomike është duke përgatitur aktivin për përdorimin e tij të synuar. Të ardhurat nga shitja e artikujve të tillë, së bashku me kostot e prodhimit do të njihen në fitim ose humbje. Kostoja nuk do të përfshijë amortizimin e aktivitetit që testohet sepse nuk është gati për përdorimin e tij të synuar.

Ndryshimet në SNK 37 Provizionet, Pasuritë dhe Detyrimet Kontigjente: Kontratat e mëdha - Kostoja e Përmbyshjes së Kontratës – sqaron kuptimin e kostove për të përmbyshur një kontratë. Kostoja direkte e përmbyshjes së një kontrate përfshin kostot rritese të asaj kontrate, dhe alokimi i kostove tjera që lidhen drejtëpërdrejt me përmbyshjen. Ndryshimi sqaron gjithashtu se para se të krijohet një provizion i veçantë për një kontratë, njësia ekonomike duhet të njeh çdo humbje nga zhvlerësimi që ka ndodhur në aktivet e përdorura në përmbyshjen e kontratës, jo vetëm për asetet e dedikuara në atë kontratë.

Ndryshimet në SNRF 3 Kombinimet e Biznesit u ndryshua për t'iu referuar Kornizës Konceptuale 2018 për Raportim Financiar, për të përcaktuar se çka përbën një aktiv ose një pasiv në një kombinim biznesi.- 1 Janar 2022

Ndryshimet në SNK 1: Prezantimi i Pasqyrave Financiare: Klasifikimi i Detyrimeve si Afatshkurta ose Afatgjata-Këto ndryshime sqarojnë se detyrimet klasifikohen si afatshkurta ose afatgjata në varësi të të drejtave që ekzistojnë në fund të periudhës së raportimit. Detyrimet janë afatgjata nëse njësia ekonomike ka një të drejtë thelbësore në fund të periudhës së raportimit, të mos ketë shlyerje për të paktën edhe një vit. Detyrimet afatshkurta konsiderohen nëse kushtet prishen para ose në datën e raportimit. **1 Janar 2023**

Ndryshimet në SNK 1 Prezantimi i Pasqyrave Financiare dhe Deklarata e Praktikës së SNRF-ve
- Shpalosja e Politikave të Kontabilitetit **1 Janar 2023**

Ndryshimet në SNRF 17 "Kontratat e sigurimit"; **1 Janar 2023**

Ndryshimet në SNK 8 Politikat e Kontabilitetit, Ndryshimet në Vlerësimet e Kontabilitetit dhe Gabimet: Përkufizimi i Vlerësimeve të Kontabilitetit **1 Janar 2023**

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT

Politikat kryesore kontabël të adoptuara në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare janë paraqitur më poshtë. Politikat kontabël të përcaktuara më poshtë janë aplikuar në mënyrë konsistente në të gjitha vitet e paraqitura në këto pasqyra financiare, përveç nëse nuk shprehet ndryshe.

3.1 Deklarata e përputhshmërisë

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) të lëshuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK).

3.2 Baza e përgatitjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) të publikuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK). Këto pasqyra financiare janë përgatitur në bazën e matjes të specifikuar nga SNRF për çdo lloj pasurie, detyrimi, të ardhure dhe shpenzimi. Baza e matjes është përshkruar në politikat kontabël më poshtë.

Përgatitja e këtyre pasqyrave financiare është bërë në përputhje me SNRF që kërkon përdorimin e vlerësimeve kritike kontabël. Fushat që përfshijnë një shkallë më të lartë të gjykimit ose kompleksitetit, apo fushat ku supozimet dhe vlerësimet janë të rëndësishme për pasqyrat financiare janë shpalosur në: Gjykimet kritike kontabël dhe burimet kryesore të pasigurisë në vlerësim.

3.3 Parimi i vijimësisë

Këto pasqyra financiare janë përgatitur në bazë të hipotezës së vijimësisë që supozon se Kompania do të jetë në gjendje të mbledh të arkëtueshmet e saj dhe të shlyejë detyrimet e saj brenda rrjedhës normale të aktivitetit biznesor. Si të tilla, këto pasqyra financiare nuk pasqyrojnë rregullimet dhe riklasifikimet e mundshme të pasurive dhe detyrimeve të cilat do të kërkojnë në rast se Kompania nuk do të jetë në gjendje të vazhdojë me aktivitetet e saja të biznesit si një vazhdimësi.

Kompania ka pësuar humbje për vitin që ka përfunduar 31 Dhjetor 2022 në vlerë prej 3,789 mijë Euro (2021: 10,707 mijë Euro), humbjet e akumuluar janë në vlerë prej 79,180 mijë Euro. Përveç kësaj, më 31 Dhjetor 2022 detyrimet rrjedhëse tejkalojnë pasuritë aktuale për shumën prej 37,234 mijë Euro (2021: 49,357 mijë Euro).

Për t'iu përgjigjur këtyre kërcënimeve në vitin 2022 menaxhmenti ka ndërmarrë disa veprime të cilat u përgjigjen direkt këtyre kërcënimeve duke vlerësuar dhe vërtetuar të gjitha kostot e shpenzimeve ku mund të bëhen reduktimet.

Gjatë vitit 2022, janë ndërmarrë këto veprime:

- Në përgjithësi borxhet ndaj kreditorëve më të vegjël janë ulur ndjeshëm dhe nuk përmballemi me ndonjë rrezik të vecantë që do të rrezikonte parimin e vijimësisë.
- Në kuadër të zbatimit të "Pakos së Ringjalljes Ekonomike për masën 4.6 – Mbështetja e Ndërmarrjeve Publike", Qeveria e Republikës së Kosovës merr vendim, nr. 01/53 datë: 31.12.2021 për mbështetje të kërkesës së Telekomit të Kosovës prej 10 milion Euro, për mbulimin e obligimeve financiare ndaj Autoritetit Rregullativ të Komunikimeve Elektronike dhe Postare (ARKEP), përndryshe rrezikohej marrja e licencës së Telekomit të Kosovës dhe siguria e operimit të infrastrukturës kritike. Në fillim të vitit 2022 kemi paguar të gjitha obligimet ndaj ARKEP që i takonin periudhës deri 31/12/2021, ndërsa gjatë vitit 2022 brenda afateve kemi paguar të obligimet rrjedhëse ndaj ARKEP brenda afatve pa u shqiptuar kosto shtesë.

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022
(të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

2. POLITIKAT E RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT (VAZHDIM)

2.3 Parimi i vijimësisë (vazhdim)

Në fund të vitit 2021 me kërkesë të Menaxhmentit të Telekomit dhe Bordit të Drejtorëve, Qeveria e Republikës së Kosovës me vendimin nr. 02/53 të datës 31.12.2021, vendos për shfuqizimin e pjesshëm të Vendimit të Qeverisë Nr. 17/20 si dhe shlyerjen e vlerës prej 15 milion Euro të dividendës së kërkuar.

- Gjatë vitit 2021 aksionarit ia kemi sqaruar në detaje problemet me të cilat ballafaqohet Telekomit si dhe potencialet për zhvillim të Telekom pas tejkalimit të gjendjes së krijuar. Aksionari pasi ka kuptuar drejtë gjendjen aktuale dhe potencial për zhvillim të Telekomit në buxhetin e vitit 2022 ka ndarë 40 milion € për dy ndërmarrje Publike njëra nga të cilat është Telekomit.

Pas marrjes së këtij zotimi me njëherë kemi hapir procedurat e tenderimit për tri projekte kapitale të rëndësi të vecant për Telekomin (implementimin e kodit shtetor, zgjerimin e rrjetit të telekomise mobile, investimin në sisteme të brendshme që ndihmojnë funksionimin e përgjithshëm të operimeve të Telekomit.

Në fund të vitit 2022 kompania pas procesit të tenderimit ka arritur të nënshkruaj me sukses kontratat për 3 Lote për projekte investive të cilat do të sigurojnë vazhdimësinë e operimeve, do të përmirësojnë cilësinë e shërbimeve.

Pas implementimit të këtyre projekteve, do të kursehen rreth 1.5 milion € në vit (kodi shtetëror), do të përmirësohet ndjeshëm cilësia e shërbimeve që do të ndikon në rritjen e të hyrave etj.

Financimi i këtyre projekteve është siguruar përmes kredisë afatgjatë të marrë nga aksionari.

Poashtu, gjatë vitit 2022 pas sigurimit të financimit nga aksionari përmes kredisë afatgjatë kemi implemtuar pakon për largim vullnetar nga puna për punëtorët që janë konsideruar që nuk ndikojnë në funksionimin e kompanisë.

Pas një procesi transparent, 302 punëtorë kanë nënshkruar marrëveshje për largim vullnetar nga puna, edhe pse në vitin 2022 pages prej mbi 6.2 Milion € ka ngarkuar me shpenzime shtesë pasqyrën e të ardhurave të vitit 2022, në periudhat pas muajt Qershor 2022 kompania ka filluar të kursejë cdo muaj rreth 270 mijë Euro nga shpenzimet e pagave.

Reduktimi i të shpenzimeve operative, përfshirë pagat pas implementimit të pakos për largim vullnetar si dhe trendi rritës e të hyrave operative në krahasim me vitin e kaluar, ka bërë të mundur që kompania të vazhdojë trendin e zvogëlimit të obligimeve, sidomos obligimeve ndaj Administratës Tatimore duke zvogëluar ndjeshëm stokun e borxhit, me tendencë që deri në gjysmën e parë të vitit 2023 borxhi kryesor ndaj ATK-së të paguhet tërësisht. Ulja e stokut të borxhit ka ndikuar që të ulen ndjeshëm shpenzimet e kamatave dhe ndëshkimeve, të cilat viteve të fundit ngarkonin pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzime të larta.

- Me datë 15/12/2021 Gjykata Kushtetuese ka aprovuar kërkesën e Telekomit shkeljet në procedurat përmbartimin me rastin Dardafon nga të tri shkallët e Gjykatave (Themelore, Apelit dhe Supreme), rastin është kthyer në Gjykatën e Apelit dhe sipas vendimit të Gjykatës Kushtetuese, Gjykata e Apelit deri me 15 Mars 2022 duhet të marrë vendim për rigjykim të rastit ose rikthimin e rastit në Gjykatën Themelore.

Në muajin Mars 2022 Gjykata e Apelit ka kthyer në rigjykim rastin me Dardafon, pas këtij vendimi është ndërprerë pagesa e kisteve sipas marrëveshja së vitit 2020 që bazohej në vendimin e Gjykatës Themelore të Korrikut 2020, vendimi ky i anuluar tashmë.

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022 (të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

Në muajin Tetor 2022, në rigjykimin e mbajtur Gjykata Komerciale ka aprovuar kërkesën kryesore të Telekomit që lidhje me obligimin e dhënies së numrave shtesë dhe shërbimeve 3G&4G Dardafonit sipas vendimit të Arbitrazhit.

Gjykata Komerciale në këtë aktvendim ka vendosur që Telekomu nuk ka pasur detyrime shtesë për mos dhënie të numrave shtesë dhe shërbimeve 3G&4G pas vendimit të Arbitrazhit I, dhe kështu ka zvogëluar obligimin për 1,660 mijë Euro, plus kamata që lidhen me këtë shumë. Ndërsa kërkesën e Telekomit për përfshirjen në kompensim të obligimeve të shumës prej 10.4 Milion € në emër të kompensimit për shfrytëzim të numrave shtesë dhe shërbimeve 3G&4G që i ka shfrytëzuar sipas marrëveshjes së vitit 2017, Gjykata ka vendosur që kjo të trajtohet në kuadër të definimit të obligimeve reciproke gjatë ekspertizës që do të caktohet nga Përmbaruesi Privat.

Gjatë hartimit të ekspertizës Telekomu dhe Dardafon kanë pasur trajtime të ndryshme lidhur me kompensim prej 10.4 Milion € për numrat shtesë dhe shërbimet 3G&4G që Dardafon ka shfrytëzuar sipas marrëveshjes së vitit 2017. Eksperti ekspertizën e ka bazuar vetëm interpretimet e palës tjetër, duke mospërfshirë në ekspertizë kompensimin prej 10.4 Milion €. Por duke larguar nga borxhi vetëm shumën 1,660 mijë Euro dhe kamata e kësaj shume.

Telekomu nuk është pajtuar me këtë ekspertizë dhe të njëjtën e ka kundërshtuar në Gjykatë.

Sipas interpretimit të drejtë të vendimit të Gjykatës Komerciale dhe përlllogaritjeve të Telekomit, Telekomu ka paguar shumën prej rreth 14 Milion € përtej shumës obligimit që rrjedh nga Vendimi i Arbitrazhit I për rastin Dardafon. Telekomu është në pritje të vendimit nga ankesa që ka bërë në Gjykatë ndaj ekspertizës financiare dhe menjëherë do të ndërmarrë hapat ligjor për të inkasuar shumën e inkasuar më tepër në mënyrë të dhunshme nga përmbaruesi privat në emër të Dardafon.

Kërcnimet e parimit të vijimësisë

Sfidat kryesore nga aspekti pamundësisë së pagesës së obligimeve të cilat do të mund ta cenonin seriozisht parimin e vijimësisë gjatë vitit 2023 janë obligimet kontestuese ndaj Dardafon për të dy proceset e arbitrazheve, njëri nga të cilët u sqaruar më lartë..

Në Shkurt të vitit 2022 kemi pranuar Vendimin e Arbitrazhit II me Rastin Dardafon, ky vendim është i pavaforshëm për Telekomin dhe sipas tij Telekomu obligohet të paguaj rreth 14 milion € (përfshirë kamatat), efektet e këtij vendimi janë paraqitur në Pasqyrat Financiare të vitit 2022.

Telekomu ka shfrytëzuar të gjitha rrugët ligjore për të ankimuar këtë vendim. Pritjet tona janë që ky vendim në rastin më të keq për Telekomin nuk mund të zbatohet gjatë vitit 2023.

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT (VAZHDIM)

3.4 Valuta funksionale dhe raportuese

Këto pasqyra financiare janë prezantuar në euro, që është monedha/valuta funksionale e kompanisë. Të gjitha informatat financiare të raportuara në euro, janë rrumbullakuar në mijëshen më të përafërt, vetëm në rastet që paraqitet ndryshe.

3.5 Përdorimi i vlerësimeve dhe gjyqimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare kërkon që menaxhmenti të bëjë gjyqime, vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë në aplikimin e politikave të kontabilitetit dhe shumat e raportuara të asetëve, detyrimeve, të hyrave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga këto vlerësime.

Vlerësimet dhe supozimet e ndërlidhura janë rishikuar vazhdimisht. Rishikimet e vlerësimeve të kontabilitetit janë njohur në periudhën në të cilën këto vlerësime janë rishikuar dhe në ndonjë periudhë pasuese që preket nga ato.

Veçanërisht, informacioni mbi fushat e rëndësishme të pasigurisë së vlerësimit dhe gjyqimet kritike në aplikimin e politikave të kontabilitetit që kanë ndikimin më të madh në shumat e njohura në pasqyrat financiare janë përshkruar në shënimin 5 në Vlerësimet dhe gjyqimet e kontabilitetit ku bëjnë pjesë:

- *Rikuperimi i llogarive dhe depozitave bankare*
- *Jetëgjatësia e pasurive*
- *Stoqet*
- *Rikuperimi i llogarive të arkëtueshme*

3.6 Vlerësimet kritike të kontabilitetit dhe gjyqimet në zbatimin e politikave të kontabilitetit

COVID-19: Zhvillimi i shpejtë i virusit Covid-19 dhe ndikimi i tij social dhe ekonomik në Kosovë, dhe globalisht, mund të rezultojë në supozime dhe vlerësime që kërkojnë rishikime të cilat kërkojnë rregullime materiale të vlerës bartëse të pasurive dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar. Në veçanti, menaxhmenti pret që supozimet dhe vlerësimet e përdorura në përcaktimin e pasurive të patrupëzuara, pronës dhe pajisjeve, pasurive me të drejtë përdorimi, llogarive të arkëtueshme dhe të arkëtueshme tjera, huamarrjeve, llogarive të pagueshme dhe të pagueshmeve tjera dhe vlerës së tyre bartëse mund të kërkojë korrigjim. Mirëpo, në këtë fazë menaxhmenti nuk është në gjendje të vlerësojë në mënyrë të besueshme ndikimin pasi ngjarjet po rrjedhin dita-ditës. Ndikimi afatgjatë mund të ketë ndikim edhe në të ardhurat, flukset e parave dhe profitabilitetin.

3 POLITIKAT E RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT (VAZHDIM)

3.7 Valuta e huaj

Transaksionet në valutë të huaj janë kthyer në valutën funksionale me normën e këmbimit që është në datat e transaksioneve. Asetet monetare dhe detyrimet në valutë të huaj në datën e raportimit janë kthyer përsëri në valutën funksionale me normën e këmbimit në atë datë. Fitimi dhe humbja e valutës së huaj mbi zërat monetar është diferenca ndërmjet kostonë së amortizuar në valutën funksionale në fillim të periudhës, rregulluar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostonë së amortizuar në valutën e huaj të kthyer në normën e këmbimit në fund të periudhës. Asetet jo-monetare dhe detyrimet në valuta të huaja që janë matur në vlerë reale janë kthyer në valutën funksionale me normën e këmbimit të datës kur është përcaktuar vlera reale. Ndryshimet e valutës së huaj që dalin nga kthimet janë njohur në fitim apo humbje, përveç për diferencat që dalin nga rikthimi i instrumenteve të ekuitetit të gatshme për shitje (nëse ka).

3.8 Pasuritë e patrupëzuara

(i) Njohja dhe matja

Asetet e patrupëzuara janë matur në kosto, minus amortizimi i akumuluar dhe dëmtimi i akumuluar në vlerë, nëse ka.

(ii) Shpenzimet pasuese

Shpenzimi pasues është kapitalizuar vetëm kur rritë përfitimet e ardhshme ekonomike të trupëzuara në asetin specifik me të cilin ndërlidhen. Të gjitha shpenzimet tjera, përfshirë shpenzimet për emrin e mirë dhe brendet e gjeneruar në mënyrë interne, është njohur në fitim dhe humbje kur ka ndodhur.

(ii) Amortizimi

Amortizimi është njohur në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse në bazë të metodës drejtvizore përgjatë kohëzgjatjes së vlerësuar të përdorimit të aseteve të patrupëzuara nga data kur ato janë të gatshme për përdorim. Kohëzgjatjet e vlerësuara të përdorimit janë në vazhdim (për vitin 2022 dhe 2021):

• Programet kompjuterike	1-20 vite
• Licencat e telekomit	4-20 vite

3 POLITIKAT E RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT (VAZHDIM)

3.9 Prona, impiantet dhe pajisjet

(i) Njohja dhe matja

Zërat e pronës, impianteve dhe pajisjeve janë matur në kosto (ose kosto të vlerësuar), minus zhvlerësimi i akumuluar dhe humbjet e dëmtimit në vlerë. Kostoja e gjykuar paraqet koston e rivlerësuar të disa zërave të pronës, impianteve dhe pajisjeve që janë rivlerësuar më 1 janar 2005, datë e kalimit tek SNRF-të, me vlerë reale në lidhje me korporatizimin e filluar të PTK Holding.

Kostoja përfshin shpenzimet që janë direkt të ngarkuara në blerje të asetit. Kostoja e aseteve të vetë-ndërtuara përfshin koston e materialeve dhe punës së drejtpërdrejtë (nëse është përfshirë), ndonjë kosto tjetër që është direkt e ngarkuar në sjelljen e asetit në gjendje pune për qëllimin e menduar, dhe kostot e çmontimit dhe heqjes së artikullit dhe rregullimin e vendit ku janë vendosur. Shpenzimet kapitale mbi asetet gjatë ndërtimit janë bartur tek Asetet në ndërtim dhe janë kapitalizuar e transferuar në kategorinë e duhur të asetit atëherë kur përfundohen, prej ku fillon aplikimi i zhvlerësimit në normën e aplikueshme ndaj kategorisë në fjalë.

Kur pjesët e një zëri të pronës, impianteve dhe pajisjeve kanë kohë të ndryshme të përdorimit, ato janë regjistruar si artikuj të veçantë (përbërësit madhor) të pronës, impianteve dhe pajisjeve.

(ii) Kostot pasuese

Kostoja e pjesëve zëvendësuese të një zëri të pronës, impianteve dhe pajisjeve njihet në vlerën bartëse të zërit nëse është e mundur që benefitet e ardhshme ekonomike të trupëzuara përbrenda pjesës do të rrjedhin në kompani dhe kostoja e tyre të mund të matet me besueshmëri. Kostot e serviseve të përditshme të pronës, impianteve dhe pajisjeve janë njohur në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse atëherë kur kanë ndodhur.

Fitimet apo humbjet e nxjerrjes jashtë përdorimit të pronës, impianteve dhe pajisjeve janë përcaktuar duke u referuar në vlerën e tyre bartëse dhe janë marrë parasysh në përcaktimin e rezultatit operativ për periudhën.

(iii) Zhvlerësimi

Zhvlerësimi është njohur në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse në bazë të metodës drejtvizore përgjatë kohës së vlerësuar të përdorimit të secilës pjesë të një zëri të pronës, impianteve dhe pajisjeve. Toka dhe pasuritë në ndërtim nuk janë zhvlerësuar. Kohët e vlerësuar të përdorimit për klasat madhore të aseteve janë si në vazhdim (si për vitin 2022 edhe 2021):

• Ndërtesat (nga data e vlerësimit), Bazamente për BTS, shtëpiza për gjenerator	20 vite
• Linjat e rrjetit dhe kablli optik	20 vite
• Kanalet kabllorike dhe shtyllat e antenave	20 vite
• Stacionet Bazë/BTS	3-5 vite
• Makineria dhe pajisjet	1 deri 10 vite

Kohëzgjatja e përdorimit, metodat e zhvlerësimit dhe vlerat e mbetura, nëse kanë qenë të rëndësishme, të pronës, impianteve dhe pajisjeve janë rivlerësuar në datën e raportimit.

3 POLITIKAT E RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT (VAZHDIM)

3.10 Rënia në vlerë e pasurive jo-financiare

Prona, ndërtesat e pajisjet, si dhe asetet e patrupëzuara, janë shqyrtuar për rënie në vlerë sa herë që ngjarje të ndryshmeve, në rrethana të caktuara, tregojnë se shumata bartëse e një pasurie nuk mund të jetë e rikuperueshme. Kurdo që shumata bartëse e një pasurie tejkalon shumën e vet të rikuperueshme, humbjet nga rënia në vlerë njihen në të ardhura. Shumata e rikuperueshme është më e lartë se çmimi neto i shitjes së një pasurie dhe vlerës në përdorim. Çmimi neto i shitjes është shumata e arritshme nga shitja e një pasurie në transaksion të plotë, ndërsa vlera në përdorim është vlera aktuale e fluksit të parave të gatshme e parashikuar në të ardhmen që pritët të rrjedhin nga përdorimi i vazhdueshëm i një pasurie dhe heqja e saj në fund të përdorimit. Shumat e rikuperueshme janë llogaritur për aset individual, ose, nëse nuk është e mundur, për njësinë që gjeneron para të gatshme.

3.11 Pasuritë financiare

Kompania klasifikon asetet saj financiare në kategoritë e mëposhtme: huatë dhe të arkëtueshmet dhe në asete financiare në dispozicion për shitje. Menaxhmenti përcakton klasifikimin e investimeve të saj në njohjen fillestare.

Huatë dhe të arkëtueshmet

Huatë dhe të arkëtueshmet janë asete financiare jo të prejardhura, me pagesa fikse ose të përcaktuara që nuk janë të kuotuar në një treg aktiv. Ato janë të përfshira në asetet qarkulluese, me përjashtim të maturimeve më të mëdha se 12 muaj pas datës së pasqyrave financiare. Huatë dhe të arkëtueshmet e kompanisë, në datën e pasqyrës së pozicionit financiar përbëhen nga të arkëtueshmet tregtare dhe të tjera, depozitat afatshkurtra në bankë si dhe paraja dhe ekuivalentët e parasë.

Pasuritë financiare të gatshme për shitje

Pasuritë financiare të gatshme për shitje janë jo-derivative që janë ose të përcaktuara në këtë kategori ose nuk klasifikohen në asnjërën prej kategorive tjera. Ato janë të përfshira në pasuritë jo-qarkulluese përveç kur menaxhmenti synon t'i heqë investimin brenda 12 muajve nga data e pasqyrave të pozicionit financiar.

Njohja dhe matja

Blerja dhe shitja e pasurive financiare njihen në datën e tregtisë - data në të cilën Kompania bën blerjen apo shitjen e pasurisë.

Të gjitha pasuritë financiare, përveç pasurive në vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, njihen fillimisht me vlerën e drejtë plus kostot e transaksionit.

Të gjitha aktivet financiare, përveç pasurive në vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes njihen fillimisht me vlerën e transaksionit plus kostot me vlerën e drejtë. Aktivet financiare çregjistrohen kur e drejta për të marrë flukset e mjeteve monetare nga investimet kanë skaduar apo janë transferuar dhe kompania ka transferuar kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë.

3 POLITIKAT E RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT (VAZHDIM)

3.11 Pasuritë financiare (vazhdim)

Pasuritë financiare të gatshme për shitje mbahen me vlerën e drejtë. Huatë dhe llogaritë e arkëtueshme mbarten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Ndryshimet në vlerën e drejtë të letrave me vlerë monetare të klasifikuara si të vlefshme për shitje njihen në kapitalin neto.

Kur letrat me vlerë të klasifikuara si në dispozicion për shitje janë shitur ose kanë rënë në vlerë, rregullimet në vlerën e drejtë të akumuluar të njohura në ekuitet janë të përfshira në pasqyrën e të ardhurave të përgjithshme si fitime dhe humbje nga letrat me vlerë të investimeve.

Interesi në letrat me vlerë që janë në dispozicion për shitje, i llogaritur duke përdorur metodën efektive të interesit, njihet në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse, si pjesë e të ardhurave të tjera. Dividendët për instrumentet e kapitalit në dispozicion për shitje njihen në pasqyrën e të ardhurave të përgjithshme si pjesë e të ardhurave të tjera, kur është themeluar e drejta e Kompanisë për të marrë pagesat.

Vlerat e drejta të investimeve të kuotuar janë të bazuara në çmimet e ofertës aktuale. Nëse tregu për një aset financiar nuk është aktiv (dhe për letrat me vlerë jo të listuara), Kompania vendos vlerën e drejtë duke përdorur teknika vlerësimi.

Humbja në vlerë e pasurive financiare

Kompania vlerëson në çdo datë raportimi, nëse ka evidencë objektive, nëse një pasuri financiare ose grup pasurish financiare janë zhvlerësuar. Një pasuri financiare ose një grup pasurish financiare janë zhvlerësuar dhe humbjet nga zhvlerësimi ndodhin vetëm nëse ka evidencë objektive zhvlerësimi si rezultat i një apo më shumë ngjarjeve që kanë ndodhur pas njohjes fillestare të pasurisë (një "rast humbjeje") dhe në këtë rast humbja (ose rastet) ka një ndikim në rrjedhën e ardhshme të parasë të vlerësuar të pasurisë financiare ose grupi i pasurive financiare që mund të vlerësohen në mënyrë të besueshme.

Evidenca e zhvlerësimit mund të përfshijë tregues se debitorët ose një grup i debitorëve është duke përjetuar vështirësi të konsiderueshme financiare, mos pagesa në interes apo pagesat e principalit, mundësi që ata do të hyjnë në procesin e falimentimit ose riorganizime të tjera financiare, si dhe në rastet ku të dhëna të dukshme tregojnë se ka një rënie të matshme në rrjedhën e ardhshme të parasë së vlerësuar, të tilla si ndryshimet në borxh ose kushte ekonomike që lidhen me standarde.

Pasuritë e mbajtura me koston e amortizuar

Për kredi dhe kategorinë e të arkëtueshmeve, humbja matet si diferencë midis vlerës kontabël të pasurisë dhe vlerës aktuale të rrjedhës së ardhshme të parasë së vlerësuar (duke përjashtuar humbjet e ardhshme të kredisë që nuk kanë ndodhur) skontuar me normën fillestare të pasurisë financiare të interesit efektiv. Pasuritë me maturim të shkurtër nuk janë vlerësuar dhe vlera e tyre nuk është zbritur. Vlera kontabël e aktivit zvogëlohet dhe shuma e humbjes njihet në pasqyrën e të ardhurave. Nëse një kredi apo investim që mbahet deri në maturim ka një normë interesi të ndryshueshme, norma e skontimit për matjen e çdo humbjeje nga zhvlerësimi është norma aktuale e interesit efektiv e përcaktuar sipas kontratës. Si një zgjidhje praktike, Kompania mund të matë zhvlerësimin në bazë të vlerës së drejtë të një instrumenti duke përdorur një çmim tregu të vëzhguar.

Në qoftë se, në një periudhë të mëpasshme, shuma e humbjes nga zhvlerësimi ulet dhe kjo ulje mund të lidhet objektivisht me një ngjarje që ndodh pas njohjes së zhvlerësimit (të tilla si një përmirësim në vlerësimin e kreditit të debitorit), anulimit të humbjes nga zhvlerësimi, të njohur më parë, njihet në pasqyrën e të ardhurave. Testimi për zhvlerësim i të arkëtueshmeve tregtare është përshkruar në këtë Shënim 3.10.

3 POLITIKAT E RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT (VAZHDIM)

3.11 Pasuritë financiare (vazhdim)

Pasuritë e gatshme për shitje

Në rast të investimeve të gatshme për shitje, rënia e ndjeshme ose e zgjatur në vlerën e drejtë të pasurive nën koston e tyre është konsideruar në përcaktimin nëse pasuritë janë zhvlerësuar. Nëse ndonjë evidencë e tillë ekziston, për pasuritë financiare të gatshme për shitje, humbja kumulative - e matur paraqitet si diferenca midis kostos së blerjes dhe vlerës së drejtë aktuale, minus ndonjë humbje nga zhvlerësimi për pasurinë financiare të njohur më parë në fitim ose humbje - është hequr nga kapitali dhe njihen në pasqyrën e të ardhurave. Humbjet nga zhvlerësimi, të njohura në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse në instrumentat e kapitalit neto nuk kthehen në pasqyrën e të ardhurave.

3.12 Të arkëtueshmet tregtare

Të arkëtueshmet tregtare njihen fillimisht me vlerën e drejtë dhe më pas maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën efektive të interesit, më pak provizion për rënie në vlerë. Një dispozitë për rënie në vlerë të të arkëtueshmeve tregtare është krijuar, kur ka prova objektive se kompania nuk do të jetë në gjendje të mbledhë të gjithë shumën e paslyer sipas kushteve fillestare të të arkëtueshmeve. Vështirësi të konsiderueshme financiare të debitorit, probabiliteti që debitori do të falimentojë ose do të ndërmarrë riorganizim financiar, dhe mosplotësim të zotimeve ose shkelje ligjore në pagesat (më shumë se 30 ditë nga kalimi i afatit) konsiderohen si tregues se të arkëtueshmet tregtare kanë rënë në vlerë. Borxhet e mbetura vlerësohen në mënyrë kolektive në grupe që ndajnë karakteristika të ngjashme të rrezikut të kreditit.

3.13 Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentet e parësë përfshijnë paratë në dorë, depozitat e mbajtura në bankat dhe investimet e tjera afatshkurtra me likuiditet të lartë me maturitetet origjinale prej tre muajsh ose më pak.

3.14 Kompensimi i instrumenteve financiare

Asetet dhe detyrimet financiare kompensohen dhe shuma neto raportohet në pasqyrën e pozicionit financiar kur ka një të drejtë të ligjshme të zbatueshme për të kompensuar shumat e njohura dhe ka një qëllim për të vendosur mbi një bazë neto ose të realizojë asetin dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht.

3.15 Stoqet

Stoqet janë paraqitur në koston më të ulët dhe vlerën e realizueshme neto. Vlera e realizueshme neto është çmimi i vlerësuar i shitjes në rrjedhën normale të biznesit, minus kostot e vlerësuar të kompletimit dhe shpenzimet e shitjes. Kostoja përfshin shpenzimin e shkaktuar në blerjen e stoqeve dhe sjelljen e tyre në vendin dhe gjendjen ekzistuese.

Kostoja e inventarit të konsumuar është bazuar në formulën e mesatares së ponderuar.

3 POLITIKAT E RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT (VAZHDIM)

3.16 Kapitali Aksionar

Kapitali aksionar dhe fitimet e mbajtura

(i) *Kapitali i aksionarëve*

Kapitali aksionar paraqet vlerën nominale të aksioneve që janë emetuar.

(ii) *Fitimet e mbajtura*

Fitimet e mbajtura përbëhen nga fitimet e pashpërndara në periudhat aktuale dhe të kaluara.

(iii) *Dividendët*

Dividendët njihen si detyrime në periudhat në të cilat janë deklaruar dhe janë miratuar nga aksionarët.

3.17 Detyrimet financiare

Detyrimet financiare klasifikohen në pajtueshmëri me përmbajtjen e marrëveshjes kontraktuale. Të gjitha detyrimet financiare të kompanisë në datat e raportimit klasifikohen si detyrime të tjera financiare me kosto të amortizuar. Detyrimet financiare me kosto të amortizuar përbëhen nga llogaritë e pagueshme tregtare.

3.18 Të pagueshmet tregtare

Të pagueshmet tregtare janë detyrime për të paguar për mallrat ose shërbimet që janë pranuar në rrjedhën normale të biznesit nga furnizuesit. Llogaritë e pagueshme janë të klasifikuara si detyrime aktuale në qoftë se pagesa është brenda një viti ose më pak (në rast se më gjatë, në periudhën normale të shfrytëzimit të biznesit). Në të kundërtën, ato paraqiten si detyrime afatgjata. Të pagueshmet tregtare janë vlerësuar në vlerën e tyre reale dhe më pas maten me koston e amortizuar duke aplikuar metodën e normës efektive të interesit. Me disa nga kreditorët dhe debitorët, kompania aplikon metodën e thyerjes së obligimeve dhe kërkesave, fillimisht bëhet njohja e të hyrave e të hyrave dhe shpenzimeve, pastaj me konfirmimin e të dy palëve bëhet thyerja e ndërsjellë dhe secila palë paguan e diferencën.

3.19 Përfitimet e të punësuarve

Pensionet e detyrueshme

Kompania, përgjatë rrjedhës normale të biznesit, kryen pagesa në emër të tij dhe në emër të të punësuarve të tij për të kontribuar në pensionin e detyrueshëm në pajtueshmëri me legjislacionin vendor. Kostot e pësura në emër të Kompanisë janë ngarkuar në fitim dhe humbje kur kanë ndodhur.

Përfitimet afatshkurtra

Obligimet e përfitimeve afatshkurtra të punonjësve janë matur në bazë jo-të skontueshme dhe janë shpenzuar pasi që shërbimi i ndërlidhur të jetë ofruar. Provizioni është njohur për shumën që pritet të paguhet sipas bonusit afatshkurtër në para nëse Kompania ka një obligim të tanishëm ligjor apo të tërthortë për të paguar shumën si rezultat i shërbimeve të ofruara në të kaluarën nga punonjësi dhe obligimi të mund të vlerësohet me besueshmëri.

3.20 Provizionet

Provizioni është njohur nëse, si rezultat i ngjarjeve në të kaluarën, Kompania ka obligim të tanishëm apo të tërthortë ligjor i cili mund të vlerësohet me besueshmëri, dhe është e mundur që do të nevojitet një rrjedhje e parasë në të ardhmen për të shlyer obligimin. Provizionet janë përcaktuar duke skontuar rrjedhat e pritshme të parasë në të ardhmen me normën përpara tatimit që reflekton vlerësimet aktuale të tregut për vlerën kohore të parasë si dhe rreziqet specifike ndaj detyrimit.

3 POLITIKAT E RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT (VAZHDIM)

3.21 Njohja e të hyrave

Të hyrat u referohen të gjitha të hyrave të krijuara nga aktivitetet që biznesi zhvillon dhe përfshijnë vlerën nga shitjet e mallrave dhe shërbimeve të kryera gjatë periudhës kontabël. Të hyrat nga shërbimet dhe shitja e mallrave njihen në momentin e kalimit të kontrollit të shërbimeve dhe mallrave tek klientët. Të hyrat e kompanisë rrjedhin nga shërbimet dhe produktet e mëposhtme:

- Shërbimet e telefonisë mobile
- Shërbimet e telefonisë fikse
- Shërbime të internetit, tv, etj.

Të hyrat nga telefonja mobile

Të hyrat e telefonisë mobile nga kartat parapaguese me gërvishtje dhe Sim kartat njihen duke u bazuar në përdorim. Koha e pashfrytëzuar për bisedë është përfshirë në "Të hyrat e shtyra" në Pasqyrën e pozicionit financiar. Pas skadimit të kartave gërvishtëse me parapagim, koha e mbetur e pashfrytëzuar është e njohur si e hyrë.

Të hyrat nga komunikimi me kontratë (post paid) njihen duke u bazuar në kohën aktuale të gjeneruar të bisedës nga telefonuesi në periudhën aktuale.

Të hyrat nga roamingu ndërkombëtar (internacional roaming air time) njihen në bazë të minutave të shfrytëzuara në pajtueshmëri me raportet periodike financiare të ofruara nga ofruesi i shërbimit të rrjetit, Monaco Telecom International.

Të hyrat nga linja fikse

Të hyrat nga linja fikse njihen në bazë të minutave të ndërlidhura me periudhën aktuale.

Të hyrat nga shërbimi i internetit

Të hyrat nga shërbimet e internetit njihen në bazë lineare përgjatë periudhës së abonimit të konsumatorit.

Të hyrat tjera

Të hyrat nga shitja e mallrave njihen në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse kur rreziqet e rëndësishme dhe shpërblimet e pronësisë i janë transferuar blerësit. Të hyrat nga shërbimet e ofruara njihen në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse në proporcion me fazën e kompletimit të transaksionit në datën e pozicionit financiar.

3.22 Shpenzimet

Komisioni i detyruar ndaj Monaco Telecom International

Kostot e komisionit ndaj Monaco Telecom International njihen në bazë aktuale kur kanë ndodhur.

Pagesat e qirasë operacionale

Pagesat e kryera nën qiranë operacionale janë njohur në fitim dhe humbje në bazë lineare përgjatë afatit të qirasë. Stimujt e pranuar të qirasë janë njohur si pjesë përbërëse e shpenzimit total të qirasë, përgjatë afatit të qirasë.

3.23 Të hyrat dhe shpenzimet financiare

Të hyrat financiare përfshijnë të hyrat e interesit mbi fondet e investuara në depozita bankare, fitimet nga nxjerrja jashtë përdorimit e aseteve financiare të gatshme për shitje, dhe fitimet e valutës së huaj. Të hyrat e interesit janë njohur si parashikim akrual, duke përdorur metodën e interesit efektiv. Shpenzimet financiare përfshijnë humbjet e valutës së huaj, lëshimet e skontimit të provizioneve, nëse janë materiale, dhe humbjet e dëmtimit në vlerë të njohura në asetet financiare.

3 POLITIKAT E RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT (VAZHDIM)

3.24 Dhënia e dividendës

Dhënia e dividendës aksionarëve të Kompanisë është e njohur si detyrim në pasqyrat financiare në periudhën e miratuar nga aksionaret e Kompanisë.

3.25 Shpenzimi i tatimit mbi të ardhura

Shpenzimi i tatimit mbi të ardhura përfshin tatimin aktual dhe të shtyrë. Shpenzimi i tatimit mbi të ardhura është njohur në fitim dhe humbje përveç rasteve që ndërlidhen me artikujt e njohur direkt në ekuitet, ku në atë rast edhe tatimi është njohur në ekuitet.

Tatimi aktual i pagueshëm është kalkuluar dhe paguar në përputhje me Ligjin Nr. 05/L-029 mbi të ardhurat e korporatave, që ka hyrë në fuqi nga 1 Shtatori 2015. Tatimi përfundimtar mbi fitimin në normën prej 10% bazohet mbi fitimin vjetor të prezantuar në pasqyrën e të ardhurave pas rregullimit të zërave që janë të pavlerësuar ose palejueshme. Sipas legjislacionit aktual tatimor, humbjet tatimore mund të barten brenda një periudhe prej shtatë vite, pas vitit në të cilin humbja tatimore ka ndodhur.

Tatimi i shtyrë njihet duke përdorur metodën e bilancit të gjendjes, duke sjellë diferencë të përkohshme ndërmjet vlerave bartëse të aseteve dhe detyrimeve për qëllime të raportimit financiar dhe shumave të përdorura për qëllime tatimi. Tatimi i shtyrë është matur në norma të tatimit që pritet të aplikohen ndaj diferencave të përkohshme kur ato të ndryshojnë, bazuar në ligjet që janë në fuqi në datën e raportimit.

Aseti i tatimit të shtyrë njihet kur është e mundur që fitimi i tatueshëm në të ardhmen do të jetë në dispozicion kundër të cilit mund të përdoren diferencat e përkohshme. Asetet e tatimit të shtyrë janë rishikuar në secilën datë të raportimit dhe janë reduktuar ashtu që nuk është e mundur më tej që përfitimi i ndërlidhur tatimor të realizohet.

3.26 Zotimet dhe kontigjencat

Detyrimet kontingjente nuk janë njohur në pasqyrat financiare. Ato janë shpalosur vetëm nëse mundësia e rrjedhjes së parasë që trupëzon përfitime ekonomike është e largët. Aseti kontingjent nuk është njohur në pasqyrat financiare por është shpalosur kur rrjedhja e përfitimeve ekonomike brenda Kompanisë është e mundur. Shuma e humbjes kontingjente është njohur si provizion nëse ka mundësi që ngjarjet në të ardhmen do ta konfirmojnë atë, një detyrim i pësuar në datën e bilancit të gjendjes dhe një vlerësim i arsyeshëm i shumës së humbjes së rezultuar të mund të bëhet.

3.27 Palët e ndërlidhura

Palët e ndërlidhura janë ato palë, ku njëri nga palët është e kontrolluar nga pala tjetër ose ka ndikim të rëndësishëm në marrjen e vendimeve financiare apo të biznesit të palës tjetër.

3.28 Ngjarjet pas datës së raportimit

Ngjarjet pas përfundimit të vitit që ofrojnë informacion shtesë mbi pozicionin e Kompanisë në datën e pasqyrave të pozicionit financiar (ngjarjet rregulluese) janë reflektuar në pasqyrat financiare. Ngjarjet pas përfundimit të vitit që nuk janë ngjarje rregulluese janë shpalosur në shënime kur kanë qenë materiale.

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022
(të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

4 MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR**4.1 Instrumentet financiare sipas kategorive**

Vlera bartëse e aseteve dhe detyrimeve financiare të kompanisë siç njihen në pasqyrën e pozicionit financiar, mund të kategorizohen si më poshtë:

	Më 31 Dhjetor 2022	Më 31 Dhjetor 2021
Asetet		
Interesi mbi ekuitet në entitetet ligjore të huaja	2	2
<u>Huatë dhe të arkëtueshmet</u>		
Të arkëtueshmet tregtare	3,970	3,515
Paraja dhe ekuivalentet e parashë	2,007	10,953
	<u>5,977</u>	<u>14,468</u>
	5,979	14,470
Detyrimet		
Detyrime të tjera në kosto të amortizuar		
Të pagueshmet tregtare	4,490	15,277
	<u>4,490</u>	<u>15,277</u>

4.2 Faktorët e riskut financiar

Aktivitetet e Kompanisë e ekspozojnë atë ndaj rreziqeve financiare: rrezikut të tregut (duke përfshirë riskun e monedhës, riskun e vlerës së drejtë të interesit, riskun e normës së interesit nga rrjedhja e parashë dhe riskun e çmimeve), riskun e kreditimit dhe riskun e likuiditetit. Programi për menaxhimin e përgjithshëm të rrezikut të Kompanisë përqendrohet tek pa-parashikueshmëria e tregjeve financiare dhe kërkon për të minimizuar efektet e mundshme negative mbi performancën financiare të Kompanisë.

Ky shënim paraqet informata rreth ekspozimit të Kompanisë ndaj secilit prej rreziqeve të lartpërmendura, objektivat e Kompanisë, politikat dhe proceset për matjen dhe menaxhimin e rrezikut, dhe menaxhimi i kapitalit nga ana e Kompanisë. Përshkrime të mëtejshme sasiore janë përfshirë në këto pasqyra financiare.

Menaxhmenti ka përgjegjësi të përgjithshme për vendosjen dhe mbikëqyrjen e kornizës së kompanisë për menaxhimin e rrezikut. Politikat e kompanisë për menaxhimin e riskut janë krijuar për të identifikuar dhe analizuar rreziqet me të cilat ballafaqohet Kompania, për të përcaktuar kufijtë dhe kontrollet përkatëse të rrezikut dhe për të monitoruar rreziqet dhe përmbajtjen ndaj kufizimeve. Politikat dhe sistemet për menaxhimin e rrezikut shqyrtohen në baza të rregullta për të reflektuar ndryshimet në treg dhe kushtet legjislative si dhe aktivitetet e Kompanisë.

4.3 Risku i kreditimit

Risku i kreditimit është risku i humbjes financiare të Kompanisë nëse konsumatori ose pala e kundërt ndaj një instrumenti financiar dështon në përmbushjen e obligimeve kontraktuale, dhe del kryesisht nga të arkëtueshmet e Kompanisë nga konsumatori dhe investimet në depozita bankare.

Të arkëtueshmet tregtare

Kompania ka themeluar një kompensim të dëmit që përfaqëson vlerësimin e saj për humbjet e shkaktuara në lidhje me tregtinë dhe arkëtimet e tjera dhe investimet. Elementet kryesore të këtij kompensimi janë një komponentë kolektive e krijuar për klientët e ngjashëm në lidhje me humbjet që janë shkaktuar por ende nuk janë identifikuar. Kompensimi për humbjen kolektive është përcaktuar në bazë të të dhënave historike të statistikave të pagesave për mjetet e ngjashme financiare.

4 MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

4.3 Risku i kreditimit (vazhdim)

Investimet në depozita bankare

Kompania ka llogari të konsiderueshme rrjedhëse dhe investuese në të gjitha institucionet bankare në Kosovë.

Garancitë

Politika e Kompanisë është që të ofrojë garanci financiare vetëm me vendim të drejtorëve të autorizuar apo personelit kyç të menaxhmentit.

Procesi i menaxhimit të riskut të kreditimit nga aktivitetet operative përfshin masa parandaluese, siç janë kontrollimi i kreditibilitetit dhe parandalimit, masat korrigjuese gjatë marrëdhënies juridike, për shembull aktivitetet e rikujtimit për respektimin e obligimeve në garancinë bankare, aktivitetet e shkyçjeve, bashkëpunimi me agjencitë e mbledhjes dhe grumbullimit pas marrëdhënies ligjore siç janë procesi gjyqësor, procedura gjyqësore, përfshirja e njësisë së ekzekutivit dhe faktorizimit. Pagesat e mbetura janë përcjellë me një procedurë të përshkallëzuar të borxhit në bazë të llojit të konsumatorit, klasës së kreditit dhe shumës së borxhit.

Ekspozimi maksimal i Kompanisë ndaj riskut të kredisë është përfaqësuar nga shuma bartëse e çdo asetit financiar në pasqyrën e gjendjes financiare të përmbledhur më poshtë:

	Më 31 Dhjetor 2022	Më 31 Dhjetor 2021
Kategoritë e asetëve financiare – shumat ngritëse:		
Interesi mbi ekuitet në entitetet ligjore të huaja	2	2
Të arkëtueshme tregtare	3,970	3,515
Paraja dhe ekuivalentet e parasë	2,007	10,953
	5,979	14,470

Risku i kreditit për paratë dhe ekuivalentet e parasë dhe depozitat konsiderohen të papërfillshme, pasi që palët homologe janë banka me reputacion me cilësi të lartë të normave të kreditit të jashtëm.

4 MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

4.4 Risku i likuiditetit

Risku i likuiditetit definohet si risku që Kompania nuk mund të jetë në gjendje ta zgjidhë, ose të përmbushë detyrimet e saj në kohë.

Politika e Kompanisë është që të mbajë para dhe ekuivalente të parasë, të mjaftueshme për të përmbushur angazhimet e saj në të ardhmen e parashikueshme. Sektori i financave po përgatit parashikimin e rrjedhës së parasë për kërkesat e likuiditetit, për të siguruar se ka para të mjaftueshme për të plotësuar nevojat operationale në çdo kohë. Parashikimi merr parasysh planet e Kompanisë për financimin e borxheve dhe pajtueshmërinë me objektivat e përpjesëtimit të pasqyrave të pozicionit financiar. Çdo para e gatshme (kesh) tepriçë e mbajtur nga Kompania mbi bilancin e kërkuar për nevojat e kapitalit të punës, zakonisht është depozituar në bankat komerciale.

4.5 Risku i tregut

Risku i tregut është rreziku se ndryshimet në çmimet e tregut, të tilla si kursi i këmbimit, normat e interesit dhe çmimet e ekuitetit do të ndikojnë në të hyrat e Kompanisë ose vlerën e instrumenteve të saj financiare. Objektiva e menaxhimit të riskut të tregut është menaxhimi dhe kontrolli i ekspozimit ndaj këtij rreziku përbrenda parametrave të pranuar, duke e optimalizuar kthimin.

Risku i këmbimit të jashtëm

Si një e tërë, Kompania nuk është e ekspozuar ndaj ndonjë rreziku të monedhës, sepse:

- të hyrat fitohen në Euro
- blerjet e asetëve kryesore dhe materialeve të përdorura në aktivitetet e investimeve të Kompanisë janë nominuar në Euro
- pasuritë financiare nominohen në Euro.

Risku i çmimit

Kompania nuk është e ekspozuar ndaj rrezikut të letrave me vlerë të kapitalit të çmimeve për shkak të investimeve të mbajtura, përveç asetëve financiare të gatshme për shitje, të shpalosura në shënimin 8, të cilat mund të preken nga ndryshoret e rrezikut, të tilla siç janë çmimet e bursës.

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022
(të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

4 MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)**4.5 Risku i tregut (vazhdim)**

Rrjedhja e parasë së gatshme dhe rreziku i normës së interesit të vlerës së drejtë

Norma e riskut të interesit është rreziku se vlera e drejtë e rrjedhave të ardhshme të parave të gatshme të një instrumenti financiar do të luhaten për shkak të ndryshimeve në normat e interesit të tregut. Ekspozimi i kompanisë ndaj riskut të ndryshimeve në normat e interesit të tregut ka të bëjë kryesisht me investimet e kompanisë në depozitat bankare.

Llogaritë e depozitave bankare të TK-së fitojnë interes me përqindje të caktuar komerciale në datën e kontratës përkatëse dhe janë të maturura sipas datave fikse.

Tabela më poshtë përmbledh ekspozimin e Kompanisë ndaj riskut të normës së interesit.

	Më 31 Dhjetor 2022	Më 31 Dhjetor 2021
Asetet		
<u>Që nuk bartin interes:</u>		
Pasuritë financiare të disponueshme për shitje	2	2
Llogaritë e arkëtueshme tregtare	3,970	3,515
Paraja dhe ekuivalentët e parasë	2,007	10,953
	<u>5,979</u>	<u>14,470</u>
<u>Me norma fikse të interesit:</u>		
Paraja dhe ekuivalentët e parasë	-	-
Gjithsej asetet	<u>5,979</u>	<u>14,470</u>
Detyrimet		
<u>Që nuk bartin interes:</u>		
Llogaritë e pagueshme tregtare dhe tjera	4,490	15,277
<u>Me norma fikse të interesit:</u>		
Huate	9,783	-
Gjithsej detyrimet	<u>14,273</u>	<u>15,277</u>

4.6 Menaxhimi i rrezikut të kapitalit

Politika e menaxhimit është të mbajë një bazë të fortë kapitale në mënyrë që të ruajë besimin e tregut dhe të mbështesë zhvillimin e biznesit në të ardhmen.

Për shkak të kufizimeve të jashtme të vendosura nga mjedisi (p.sh. pamundësia që të vendosen depozitat jashtë vendit, proceset e gjata të prokurimit, etj.) menaxhmenti i kompanisë nuk mund të zbatojë një menaxhim efikas të kapitalit të veçantë në ekonomitë e liberalizuara.

Nuk ka pasur ndryshime në qasjen e Kompanisë në menaxhimin e kapitalit gjatë vitit.

Kompania nuk është subjekt i kërkesave kapitale të imponuara në mënyrë kontraktuale apo ligjore.

4.7 Vlerësimi i vlerës së drejtë

Vlera e drejtë paraqet shumën me të cilën një pasuri mund të zëvendësohet ose një detyrim i vendosur në bazë të gjerë. Vlerat e drejta janë bazuar në supozimet e menaxhmentit sipas profilit të pasurisë dhe bazës së detyrimit.

4.7.1 Instrumentet financiare të prezantuara në vlerë të drejtë

Asetet financiare të matura sipas vlerës së drejtë në pasqyrën e gjendjes financiare në përputhje me hierarkinë e vlerës së drejtë janë prezantuar në tabelën e ardhshme. Kjo hierarki grupon mjetet dhe detyrimet financiare në tri nivele, që janë të bazuara mbi rëndësinë e të dhënave hyrëse të përdorura gjatë matjes së vlerës së drejtë të aktiveve financiare.

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022
(të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

4 MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)**4.7.1 Instrumentet financiare të paraqitura në vlerë të drejtë (vazhdim)**

- **Niveli 1:** çmimet e kuotuarra (jo të rregulluara) në tregjet aktive për mjetet identike ose detyrimet;
- **Niveli 2:** të dhëna të tjera hyrëse, përveç çmimet e cituara, të përfshira në Nivelin 1, të cilat janë në dispozicion për vrojtimin e asetit ose detyrimit, drejtpërdrejt (d.m.th. si çmimet), ose në mënyrë indirekte (d.m.th. të përcaktuara nga çmimet) dhe
- **Niveli 3:** të dhënat hyrëse mbi asetin ose detyrimin, që nuk janë të bazuara në të dhënat e disponueshme për hulumtimin e tregut.

Asetet financiare, që janë të regjistruara në përputhje me vlerat e tyre të drejta në Pasqyrën e pozicionit financiar, janë të grupuara sipas shkallës së hierarkisë të vlerës së drejtë, si vijon

Asetet	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Gjithsej
Asetet financiare të gatshme për shitje më 31 Dhjetor 2022	-	2		2
Asetet financiare të gatshme për shitje, më 31 Dhjetor 2021	-	2		2

Asetet financiare të disponueshme për shitje përmbajnë pjesëmarrjen në kapitalin e subjekteve të huaja ligjore.

4.7.2 Instrumentet financiare që nuk janë të paraqitura si vlerë e drejtë

Tabela në vijim përmbledh vlerat e drejta të llogaritjes së aseteve dhe detyrimeve financiare që nuk janë paraqitur në bilancin e gjendjes në vlerën e drejtë të tyre.

Asetet	Vlera bartëse			
	Më 31 Dhjetor 2022	Më 31 Dhjetor 2021	Më 31 Dhjetor 2022	Më 31 Dhjetor 2021
Paraja e gatshme dhe ekuivalentet e parasë	2,007	10,953	2,007	10,953
Të arkëtueshme tregtare	3,970	3,515	3,970	3,515
Gjithsej asetet	5,977	14,468	5,977	14,468
Detyrimet				
Të pagueshme tregtare	4,490	15,277	4,490	15,277
Gjithsej detyrimet	4,490	15,277	4,490	15,277

Të arkëtueshmet tregtare

Të arkëtueshmet tregtare mbahen me koston e amortizuar, minus dispozita për zhvlerësim. Për shkak të maturitetit të tyre të shkurtër, vlera e tyre e drejtë korrespondon me vlerën e mbartur.

Paraja dhe ekuivalentët e parasë

Vlera e drejtë e mjeteve monetare që përfshijnë paratë e gatshme dhe ekuivalentet e saj konsiderohet të jetë e përafërt me vlerat llogaritëse të tyre me përcaktim dhe për shkak të maturisë së tyre më pak se 3 muaj.

Të pagueshmet tregtare

Vlere bartëse e të pagueshmeve tregtare është e përafërt me vlerën e tyre të drejtë, për shkak të maturitetit afatshkurtër.

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022
(të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

5 VLERËSIMET DHE GYKIMET KONTABËL

Menaxhmenti ka diskutuar me Komitetin e Auditimit, Financave të Sigurimeve, me një Komitet Këshillëdhënës për Bordin e Drejtorëve të Telekomit të Kosovës Sh.a, mbi zhvillimin, zgjedhjen dhe shpalosjen e politikave të rëndësishme të kontabilitetit, si dhe vlerësimin dhe aplikimin e këtyre politikave dhe vlerësimeve.

Burimet kryesore të vlerësimit të pasigurisë

Rikuperimi i llogarive dhe depozitave bankare

Deri në fund të vitit 2005, Banka Kreditore e Prishtinës, me të cilën Kompania kishte depozitat më 31 Dhjetor 2005, hyri në provueshmëri pas tërheqjes së licencës nga Autoriteti Bankar dhe i Pagesave të Kosovës më 13 mars 2006. Është bërë provizion për pasqyrat financiare për këtë vit dhe vitet paraprake për bilanci më 31 Dhjetor 2022 në vlerë prej 11,689 (2021:11,689) pasi që një pasiguri e rëndësishme ekziston në rikuperimin e balanceve me këtë bankë. Në vitin 2022 kompania nuk ka inkasuar dhe nuk njohur të ardhura në përputhje me rrethanat (2021: 2 mijë).

Pasi që ende nuk është e mundur që të përcaktohet rezultati i procesit të likuidimit dhe shuma e depozitave të garantuara nga BPK, ekzistojnë pasiguritë e konsiderueshme në rikuperimin e balanceve me këtë bankë. Prandaj, është siguruar një humbje e shkaktuar nga 100% të shumave të mbajtura me bankën. Nëse ka asete të mjaftueshme të likuidimit për të mbuluar pretendimet e kreditorëve, të ardhurat do të njihen në periudhat e ardhshme deri në shumën e rikuperuar.

Jetëgjatësia e pasurive

Përcaktimi i jetëgjatësisë së aseteve është bazuar në përvojën e kaluar me asete të ngjashme, si në faktorë të gjerë ekonomik ose industrial. Përshtatshmëria e jetëgjatësisë së vlerësuar është shqyrtuar çdo vit, ose sa herë që ka pasur një tregues të ndryshimeve të rëndësishme në supozimet përkatëse. Ne besojmë se vlerësimi kontabël në lidhje me përcaktimin e jetëgjatësisë së aseteve është një vlerësim i rëndësishëm i kontabilitetit pasi që përfshin vlerësimet në lidhje me zhvillimin teknologjik në një industri inovative. Pas kësaj kompania kishte bërë një vlerësim që jetëgjatësia e aseteve duhet të mbetet e njëjtë si vitin paraprak.

Stoqet

Stoqet paraqiten me vlerën më të ulët mes kostos dhe vlerës neto të realizueshme. Gjatë përcaktimit të vlerës neto të realizueshme, janë marrë dëshmitë më objektive / të dhënat e disponueshme në bërjen e vlerësimeve.

Rikuperimi i llogarive të arkëtueshme

Llogaritja e zhvlerësimit për llogaritë e dyshimta është bërë duke u bazuar në humbjet e vlerësuar që rrjedhin nga paaftësia e klientëve për të bërë pagesat e kërkuara. Ne e bazojmë vlerësimin tonë në vjetrimin e bilanci të llogarive të arkëtueshme dhe përvojën e kaluar të zhvlerësimit, vlefshmërinë e kredisë të konsumatorëve, dhe ndryshimet në kushtet e pagesës së konsumatorëve tanë, gjatë vlerësimit të përshtatshmërisë së humbjes nga shlyerja për llogaritë e dyshimta. Këto përfshijnë vlerësime në lidhje me sjelljen e konsumatorëve në të ardhmen dhe që rezultojnë me grumbullimet e parasë së gatshme në të ardhmen. Nëse gjendja financiare e klientëve tanë do të përkeqësohej, shlyerjet e tanishme të të arkëtueshmeve ekzistuese mund të jenë më të larta se sa pritej dhe mund të tejkalojnë nivelin e humbjeve në vlerë, të njohura deri tani.

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022
(të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

6 PASURITË E PATRUPEZUARA

	Programet kompjuterike	Licencat	E drejta e shfrytëzimit të aseteve	Gjithsej
<u>Kostoja</u>				
Gjendja më 1 janar 2021	31,753	24,886	21,562	78,201
Shtesat	-	-	700	700
Shlyerjet	(103)	(19)	-	(122)
Transferet	-	-	-	-
Gjendja më 31 dhjetor 2021	31,650	24,867	22,262	78,778
Gjendja më 1 janar 2022	31,650	24,867	22,262	78,778
Shtesat	2	-	5,089	5,091
Shlyerje	(1,024)	-	(22)	(1,046)
Transferet	16	47	-	63
Gjendja më 31 dhjetor 2022	30,644	24,914	27,329	82,887
<u>Amortizimi i akumuluar</u>				
Gjendja më 1 janar 2021	(28,415)	(13,196)	(9,662)	(51,273)
Shpenzimet për periudhën	(2,483)	(631)	(4,676)	(7,790)
Shlyerjet	103	19	-	122
Gjendja më 31 dhjetor 2021	(30,795)	(13,808)	(14,338)	(58,941)
Gjendja më 1 janar 2022	(30,795)	(13,808)	(14,339)	(58,941)
Shpenzimet për periudhën	(292)	(636)	(4,753)	(5,681)
Shtesat	(2)	(2)	-	(4)
Shlyerjet	1,024	-	-	1,024
Gjendja më 31 dhjetor 2022	(30,065)	(14,446)	(19,092)	(63,603)
<u>Vlera bartëse neto</u>				
Më 31 dhjetor 2021	854	11,060	7,923	19,837
Më 31 dhjetor 2022	579	10,468	8,237	19,284

Programet kompjuterike ndërlidhen me koston e sistemit të faturimit dhe platformën e shërbimit të internetit.

Në vitin 2004 dy licenca janë dhënë për 15 vite për të operuar me telekomunikacion përbrenda Kosovës, që përbëhen nga një licencë e telefonisë mobile prej 6,500 mijë Euro dhe një të telefonisë fikse prej 2,900 mijë Euro.

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022
(të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

7 PRONA, IMPIANTET DHE PAJISJET

	Toka dhe ndërtesat	Linjat e rrjetit	Makineria dhe pajisjet	Avanset për dhe Investimet në vijim	Totali
Gjendja më 1 janar 2021	700	81,668	116,514	475	199,357
Shtesat	-	-	131	429	560
Shlyerjet	(4)	(14)	(1,844)	-	(1,862)
Transferet	-	298	461	(759)	-
Gjendja më 31 dhjetor 2021	696	81,951	115,262	146	198,055
Gjendja më 1 janar 2022	696	81,951	115,262	146	198,055
Shtesat	4	4	435	3,240	3,683
Shlyerjet	(50)	(274)	(1,993)	-	(2,317)
Transferet	-	149	309	(459)	-
Gjendja më 31 dhjetor 2022	650	81,830	114,013	2,927	199,420
Zhvlerësimi i akumuluar:					
Gjendja më 1 janar 2021	(442)	(62,470)	(107,612)	-	(170,524)
Shpenzimi për periudhën Rritje/Zvogelim	(38)	(3,323)	(3,368)	-	(6,730)
Shlyerje	4	33	(107)	-	(74)
Gjendja më 31 dhjetor 2021	(475)	(65,745)	(109,243)	-	(175,463)
Gjendja më 1 janar 2022	(475)	(65,745)	(109,243)	-	(175,463)
Shpenzimi për periudhën Rritje/Zvogelim	(48)	(3,010)	(3,143)	-	(6,202)
Shlyerje	(4)	(38)	(468)	-	(510)
Gjendja më 31 dhjetor 2022	(50)	274	1,993	-	2,317
Vlera bartëse neto	(477)	(68,518)	(110,861)	-	(179,856)
Më 31 dhjetor 2021	221	16,206	6,019	146	22,592
Më 31 dhjetor 2022	173	13,312	3,152	2,927	19,564

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022 (të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

7 PRONA, IMPIANTET DHE PAJISJET (VAZHDIM)

Transferimet

Gjatë periudhës 01 Janar -31 Dhjetor 2022, ka pasur transferime nga investimet në vijim në asetet e trupëzuara 459 mijë euro dhe të patrupëzuara 63 mijë euro (shih shënimin 6,7).

Shlyerja e pronës, impianteve dhe pajisjeve

Gjatë periudhës 01 Janar - 31 Dhjetor 2022 Kompania ka shlyer artikuj të impianteve dhe paisjeve, ato patën efekt në vlerën e paisjeve 2,317mijë euro, dhe ne pasqyren e të ardhurave gjithëpërfshirëse 2022: 56 mijë euro, sepse pjesa tjetër ishin plotësisht të zhvlerësuara dhe nuk patën vlerë neto (2021: 30 mijë euro vlerë neto).

Shlyerja tek pasuritë e patrupëzuara gjatë 2022 ishte 1,046 mijë, (2021:123 mijë euro), patën efekt në vlerën e pasurive të patrupëzuara dhe nuk patën efekt në pasqyren e të ardhurave gjithëpërfshirëse, sepse nuk kishin vlerë të mbetur.

Humbjet nga dëmtimi në vlerë dhe rimarrja e mëvonshme

Kompania vazhdimisht merr në konsideratë përparimet teknologjike mbi asetet fikse, duke rishikuar edhe funksionalitetin e qëndrueshmërinë e tyre në infrastrukturën ekzistuese. Në qoftë se ka ndonjë pajisje të dëmtuar apo të vjetruar, atëherë kryhet testi i dëmtimit në vlerë dhe pajisja ose humb vlerë ose del nga përdorimi.

Asetet e kolateralizuara

Një pjesë e prona, impiantet apo pajisjet janë dhënë si kolateral për vlerën e kredive të marra nga Minsitria e Financave, vlera neto e asteve të lëna si kolateral për dy kreditë e marra është 13,250 mijë euro.

Pronësia

E drejta e shfrytëzimit të aseteve

Ne përputhje me kërkesat e SNRF 16, kompania në datën e raportimit, ka njohur një të drejtë përdorimi që përfaqëson të drejtën e tij për të përdorur aktivin themelor të marrë me qira dhe një detyrim të qirasë që përfaqëson detyrimin e tij për të bërë pagesa të qirasë. Kompania si qiramarrës, ka matur aktivet e së drejtës së përdorimit në mënyrë të ngjashme me aktivet e tjera jo-financiare (siç janë prona, uzina dhe pajisjet) dhe detyrimet e qirasë në mënyrë të ngjashme me detyrimet e tjera financiare. Si pasojë, si qiramarrës për të njohur zhvlerësimin e aktivit të së drejtës së përdorimit dhe interesit mbi detyrimin e qirasë, dhe gjithashtu një pjesë të interesit i kemi paraqitur në pasqyrën e rrjedhjes së fluksit të parave të gatshme. Pasuritë dhe detyrimet që rrjedhin nga qiraja fillimisht u matën mbi bazën e vlerës aktuale. Matja përfshin pagesa që duhen bërë në periudha e caktuara, por ne si qiramarrës duhet të vlerësojmë nëse ekziston një siguri e arsyeshme të ushtrijmë një mundësi për të zgjatur qiranë.

Çështjet tjera

Nuk ka asete të siguruara nën kushtet e qirasë financiare.

Më 31 Dhjetor 2022 pasuritë plotësisht të zhvlerësuara janë 174,917 mijë euro në kosto (Me 31 Dhjetor 2021: 172,012 mijë eur).

8 PASURITË FINANCIARE TË DISPONUESHME PËR SHITJE

Më 31 Dhjetor 2022, asetet financiare në dispozicion për shitje nuk kanë ndryshur nga data e raportimit të fundit, janë në vlerë prej 2,130 Euro, (2021: 2,130 Euro) dhe kryesisht përbëhen nga investimi në Mobile 4 AL Sh.a, Shqipëri

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022
 (të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

9 PASURITË DHE DETYRIMET E TATIMIT TË SHTYRË

Njohja e Pasurive të taksave të shtyra dhe detyrimeve

Norma e tatimit e aplikueshme nga Kompania paraqet normën e detyrueshme të tatimit të korporatës që është 10%.

	Më 31 Dhjetor 2022	Më 31 Dhjetor 2021
Detyrimet e tatimit të shtyrë në fillim të vitit	-	-
Ndryshimi i njohur në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse	-	-
Detyrimet e tatimit të shtyrë	-	-
Pasuritë e tatimit të shtyrë më 1 janar	1,234	1,410
Ndryshimi i njohur në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse (Shënimi 23)	(136)	(176)
Pasuritë e tatimit të shtyrë	1,098	1,234

Detyrimet e tatimit të shtyrë të njohur në pasqyrën e pozicionit financiar ndërlidhen me diferencat me përkohshme ndërmjet kontabilitetit dhe tatimeve të pronës, impianteve dhe pajisjeve.

Pasuritë e panjohura të tatimit të shtyrë

Asetet e tatimit të shtyrë me në pasqyrën e pozicionit financiar ndërlidhen me diferencat e përkohshme ndërmjet kontabilitetit dhe tatimeve të pronës, impianteve dhe pajisjeve..

10 STOQET

	Më 31 Dhjetor 2022	Më 31 Dhjetor 2021
Kabllo dhe materialet e mirëmbajtjes	1,927	2,392
Kartelat Sim dhe kartelat gërvishetëse	310	259
Stoqet në konsignacion	38	22
Stoqet tjea	115	111
TOTALI	2,390	2,784

11 SHPENZIMET E PARAPAGUARA DHE TË ARKËTUESHMET E TJERA

	Më 31 Dhjetor 2022	Më 31 Dhjetor 2021
Rent	65	367
Të arkëtueshmet nga tatimet	100	19
Shpenzimet e shtyra	127	35
Parapagimet dhe të arkëtueshmet tjera	197	121
	489	542

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022
 (të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

12 TË ARKËTUESHMET TREGTARE

	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Linjat fikse - personat fizik	3,793	3,680
Linjat fikse - kompanitë	4,169	4,488
Rrjeti i telefonisë mobile	8,326	8,678
Shërbime shtesë - kodi shtetëror, VAS, huazim i linjave	631	514
Roaming - Monaco Telecom International	572	179
Thirrjet në ardhje - Monaco Telecom International	20	24
Llogari tjera të arkëtueshme	256	436
GJITHSEJ	17,767	17,999
 Dëmtimi në vlerë i borxheve të dyshimta	 (13,797)	 (14,484)
GJITHSEJ	3,970	3,515

Provizioni për dëmtim në vlerë

Lëvizja në dëmtimin në vlerë për borxhet e dyshimta është përmbledhur si më poshtë:

	Linja fikse	Linja mobile	Gjithsej
Gjendja hapëse më 1 Janar 2021	7,324	7,937	15,261
Rritja/Zvogëlimi (Shënimi 22)	(500)	(177)	(677)
Shlyerja e provizioneve	(16)	(86)	(101)
Gjendja mbyllëse më 31 Dhjetor 2021	6,808	7,674	14,483
Gjendja hapëse më 1 janar 2022	6,808	7,674	14,483
Rritja/Zvogëlimi (Shënimi 22)	(291)	(367)	(659)
Shlyerja e provizioneve	(27)	-	(27)
Gjendja mbyllëse më 31 Dhjetor 2022	6,490	7,307	13,797

Më 31 Dhjetor 2022, Kompania ka vlerësuar grumbullimin e të arkëtueshmeve, në bazë të të cilave ajo ka zvogëluar provizionet dhe ka zvogëluar shpenzimin në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse në shumën 659 mijë euro, kuresë në vitin 2021 në shumën 677 mijë euro.

Gjatë vitit 2022 kompania ka bërë shlyerje të provizioneve 27 mijë euro (2021: 101 mijë euro).

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022
 (të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

13 PARAJA DHE EKVIVALENTET E SAJ

	Më 31 Dhjetor 2022	Më 31 Dhjetor 2021
Llogaritë rrjedhëse bankare me bankat lokale	1,886	10,854
Paraja në dorë	38	16
Depozitat në llogaritë të gjykatave dhe tjera	83	83
Paraja dhe ekuivalentet e parasë	2,007	10,953

Më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021, kompania nuk ka mjete të kufizuara për letër kredite.

14 KAPITALI AKSIONAR, REZERVAT DHE FITIMET E MBAJTURA**Kapitali aksionar**

Më 13 qershor 2008, Kuvendi i Kosovës miratoi Ligjin për ndërmarrjet publike (Ligji nr. 03/L-087), dhe bazuar në nenin 3 të këtij Ligji, ndërmarrjet publike duke përfshirë PTK Sh.a, janë deklaruar si pronë e Republikës së Kosovës. Qeveria e Kosovës nëpërmjet Ministrisë së Ekonomisë dhe Financave ka autoritetin ekskluziv për të ushtruar të drejtat e aksionarëve mbi NP-të.

Më 13 tetor 2009, statusi i kompanisë është ndryshuar dhe plotësuar: kapitali themelor i lëshuar përmban 5 milionë aksione Euro (pesë milionë), i përbërë nga pesë milionë aksione të zakonshme me vlerë nominale nga 1 (një) Euro për secilën.

Më 1 Gusht 2012, 525 mijë aksione janë transferuar te Posta e Kosovës, kështu që kapitali aksionar më 31 dhjetor 2017 dhe 31 Dhjetor 2016 përbëhet nga 4,475 mijë aksione, përkatësisht 4,475 mijë euro. Të gjitha aksionet janë lëshuar në emër të Republikës së Kosovës.

Më 22 korrik 2015 aksionarët - Qeveria e Republikës së Kosovës i ka miratuar Bordit të Drejtorëve, kërkesën për të ndryshuar emrin ligjor të kompanisë nga Posta dhe Telekomunikacioni i Kosovës Sh.a në Telekom i Kosovës Sh.a. Entiteti i ri ligjor, është përditësuar në Agjencinë për Regjistrimin e Bizneseve të Kosovës më 12 gusht 2015.

Komponentet tjera të kapitalit

Rezervat janë krijuar gjatë vitit 2009 me bashkimin e dy kompanive PTK Holding dhe PTK Sh.a., me vendim të Qeverisë për pjesën e alokimit të kapitalit të konsoliduar në rezerva në shumën prej 55,000 mijë Euro.

Dividendët e deklaruar

Gjatë periudhës 01 janar – 31 Dhjetor 2022, kompania nuk ka deklaruar dividendë. Shuma prej 15,000 mijë Euro është regjistruar si e pagueshme në pasqyrën e pozicionit financiar nga viti 2015, mirëpo në fund të vitit 2021 me vendim të aksionarit është anuluar dividendë e deklaruar.

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022
(të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

15 HUATË,PROVIZIONET, AKRUALET DHE TE PAGUESHMET TJERA**15.1 HUATË**

	Më 31 Dhjetor 2022	Më 31 Dhjetor 2021
Huate afatgjatë		
Kredia - Pako per punëtor	6,230	-
Kredia - Financimi I projekteve investive	3,053	-
Kredi – për likuditet	375	-
	<u>9,658</u>	<u>-</u>
Huate afatshkurtër		
Kredi – për likuditet	125	-
	<u>125</u>	<u>-</u>
Gjithesëj Huatë	<u>9,783</u>	<u>-</u>

Kredia I – Kredi për likuditet në vlerë 500 mijë e marrë nga BERZH përmes Qeverisë.

Norma e interesit është Euribor+1%. Interesi do të paguhet cdo 6 muaj nga dita e disbursimit të kredisë në llogarinë bankare të Telekomit.

Kredia do të paguhet në 4 kiste të barabarta cdo 6 muaj duke filluar nga muaj Nentor 2023 deri në Maj 2025.

Kredia II – kredi për financimin e pakos për largim vullnetar të punëtorëve nga puna në vlerë 6,230 mijë €.

Norma e interesit është sipas normës mesatare të interesit të obligacioneve të emetuara nga Qeveria. Interesi do të paguhet cdo 6 muaj nga dita e disbursimit të kredisë në llogarinë bankare të Telekomit.

Kredia do të kthehet në 6 kiste të barabarta cdo 6 muaj duke filluar nga muaj Dhjetor 2024 deri ne Qershor 2027.

Kredia III – kredi për financim të projekteve investive, vlera e marrëveshjes së nënshkruar të kredisë është 5,000 mijë € dhe është pjesë e pakos së zotuar nga qeveria për kredi investive deri në 20,000 mijë €. Deri në fund të vitit 2022 është disbursuar shuma prej 3,053 mijë €, pjesa tjetër do të disbursohet sipas ecursisë së projekteve dhe arttjes së afateve të pagesë së projekteve të realizuara.

Norma interesit është sipas normës mesatare të obligacioneve të emetuara nga Qeveria. Interesi do të paguhet cdo 6 muaj nga dita e disbursimit të kredisë në llogarinë bankare të Telekomit.

Kredia do të kthehet në 8 kiste tw barabarta cdo 6 muaj duke filluar nga muaj Qershor 2026 deri ne Dhjetor 2029.

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022
 (të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

15.2 PROVIZIONET

	Më 31 Dhjetor 2022	Më 31 Dhjetor 2021
Provizionet për vendimet e gjykatave – Dardafon.net	20,132	22,274
Provizionet për vendimet e gjykatave - tjera	2,453	2,829
TOTALI	22,585	25,103

Provizionet për vendimet e gjykatave – Dardafon.net përfshinë:

1. Provizioni që lidhet me rastin e vendimit final të Arbitrazhit ndërkombëtar sipas rregullave të ICC e cila mban numrin 20990/MHM te vitit 2016 vlera e mbetur në shumë rreth 5,733 mijë €, në Mars të vitit 2022 Gjykata e Apelit e ka kthyer rastin në rigjykim.
2. Provizioni që lidhet me rastin e vendimit final të Arbitrazhit ndërkombëtar sipas rregullave të ICC e cila mban numrin 24841/MHM/HHB te datës 18/02/2022 në vlerë prej 14,399 mijë € sipas detajeve më poshtë. Telekom do të ndjek të gjitha procedurat ligjore për të kundërshtuar këtë vendim të padrejtë.

Vendimi i arbitrazhi II NO. 24841/MHM/HHB	Euro
Vendimit Final (pika 4 dhe 6)	10,270
Vendimit Final Interesi 8% (Pika 7)	2,732
Vendimit Final (Pika 10)	1,291
Vendimit Final (Pika 11) 117,000.00USD (Konvertimi 22/03/2022)	106
Borxhi i mbetur	14,399

15.3 TE PAGUESHMET TJERA DHE AKRUALET

	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Tatimi mbi vlerën e shtuar dhe tjera të pageshme	7,169	9,733
Akrualët për shpenzimet e komisionit	1,998	2,244
Tatimi i pagueshëm në të ardhura personale	949	1,205
Kontributet pensionale në TRUST	148	1,283
Tatimi i mbajtur në burim	56	603
Te pagueshme tjera	127	1,007
TOTALI	10,447	16,075

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022
(të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

16 LLOGARITE E PAGUESHME TREGTARE	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Posta e kosovës sh.a.	1,029	1,510
Infrakos. Sha	709	720
Paykos L.L.C.	322	377
Autoriteti rregullativ komun. Elek postare (arkep)	145	9,972
Albtelecom sh.a	137	93
Alcatel. Lucent - cit. Fr	112	112
KEDS-Kompania Kosovare Për Distribuum Fur. Me E.E	109	21
Tring TV Sh.a.	94	127
Termokos. Sh.a. Pr.	92	148
Mana sh.p.k.	53	53
Furnitorë të tjerë	1,688	2,144
	4,490	15,277

16.1 DETYRIMET – E drejta e shfrytëzimit

	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Objektet afariste	587	3,711
Persona juridik dhe fizik-qiratë për BTS	7,567	4,066
Qira tjera	83	146
Totali	8,237	7,923

Sipas SNRF 16, e drejta e përdorimit të pasurisë në shumën prej 8,237 (shënimi 6 prona, impiantet dhe paisjet) është testuar rënia në vlerë në përputhje me SNK 36 rënia në vlerë e aseteve për vitin 2022. Në këtë periudhë janë inkorporuar kontratat e reja si dhe ndërprerja e disa kontratave ekzistuese të qirave. Për qiratë afatshkurtra (afati i lizingut prej 12 muajsh ose më pak), kompania ka zgjedhë të njohë shpenzim qiraje në bazë të lizingut të drejtë siç lejohet nga SNRF 16.

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022
(të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

17 TE HYRAT E SHTYRA

	Periudha përfunduar 31 Dhjetor 2022	Periudha përfunduar 31 Dhjetor 2021
Parapagimi I telefonise mobile-kartelat gërvishëse	3,941	3,566
Parapagimi I telefonise fikse- payphone	83	108
Donacionet nga Qeveria	2,660	2,351
	6,684	6,025

Të hyrat e shtyra kanë të bëjnë me pjesën e papërdorur në fundvit të parapagimeve dhe kartave gërvishëse të shitura konsumatorëve të telefonisë mobile gjatë vitit. Për periudhën që raportojmë është përlogaritur krediti, i pashfrytëzuar deri me datën 31 dhjetor 2022.

Te hyrat e shtyra të klasifikuara si donacione prej 2,660 mijë janë projektet e financuara nga Qeveria e Republikës së Kosovës ku prej tyre 1,258 mijë janë pjesë e donacionit të fund vitit prej 10 milion.

18 TË HYRAT

	Periudha përfunduar 31 Dhjetor 2022	Periudha përfunduar 31 Dhjetor 2021
Të hyrat e shërbimeve të telefonisë mobile	42,759	41,705
Të hyrat e linjës fikse	7,757	7,279
Të hyrat e shërbimeve të internetit	641	620
Të hyrat nga kabinat e telefonave publikë	125	319
Të hyrat nga telefonat zyrtarë	601	87
Të hyrat tjera	36	531
TOTALI	51,919	50,541

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.**Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022**
(të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)**19 TË HYRAT TJERA**

	Periodha përfunduar 31 Dhjetor 2022	Periodha përfunduar 31 Dhjetor 2021
Të ardhurat nga lirimi e provizionimi, nga dëmtimi në vlerë për depozitat afatshkurtra	-	2
Donacionet nga Qeveria	690	8,155
Të hyra tjera	249	207
TOTALI	940	8,362

20 SHPENZIMET OPERATIVE

	Periodha përfunduar 31 Dhjetor 2022	Periodha përfunduar 31 Dhjetor 2021
Kosto e rrjetit të telefonisë mobile	2,033	2,030
Zbritja e shitjeve	94	136
Komisionet për shitje përmes Postës së Kosovës	1,140	1,268
Shërbimet publike	1,358	1,342
Komisionet për shitjet përmes Paykos	1,750	1,943
Kostoja direkte e produkteve të shitura	1,733	1,977
Komisioni për shërbime telefonike të ofruara nga MTI-ja	498	188
Kostot e karburantit	225	147
Kostoja për trafik ndërkombëtar/linja me qira	2,189	2,765
Kostoja e materialit për mirëmbajtje	464	592
Kostoja për IP interkomunikim	58	55
Lidhje satelitore dhe pajisjet	13	13
Shpenzimet nga operatorët ËB6 - rregullim, trafiku në ardhje	1,080	-
	12,635	12,456

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022
(të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

21 SHPENZIMET E STAFIT

	Periudha përfunduar 31 Dhjetor 2022	Periudha përfunduar 31 Dhjetor 2021
Pagat (tatimi ne pagë dhe kontributet e punetoreve 5%)	19,130	22,310
Shperblim pensional	115	85
Komenzim ne paga nga rastet gjyqësore	151	130
Kontributet pensional- punëdhësi 5%	968	1,034
Shpenzime e pagave-largimi vullnetar	5,935	-
Kontributet pensional- punëdhësi 5%	296	-
	26,595	23,559

Në kuadër të shpenzimeve të pagave janë përfshirë edhe rreth 6.2 Milion € që janë paguar në emër të 24 pagave për 302 punëtorë që janë larguar në mënyrë vullnetare sipas pakos për largim vullnetar nga puna. Këto mjete janë marrë kredi nga Qeveria e Kosovës.

22 SHPENZIME TJERA OPERATIVE

	Periudha përfunduar 31 Dhjetor 2022	Periudha përfunduar 31 Dhjetor 2021
Qiraja	1,597	1,869
Sigurimi dhe mirëmbajtja	571	694
Marketingu	75	92
Tarifat e licencës, detyrimet doganore dhe tatimet	1,134	2,016
Dëmtimi në vlerë i borxheve të dyshimta dhe	(659)	(677)
Provizionet per obligimet kontigjente	(698)	11,225
Shpenzimet e trajnimit dhe udhëtimit	4	5
Shpenzimet e zyrës dhe ato administrative	652	618
Shpenzimet e mjeteve motorike	212	137
Shërbimet për konsulentë	171	192
Tjera	1,788	2,159
TOTALI	4,847	18,330

- Shpenzimet tjera përfshijnë shlyerjen e mjetet themelore, shpenzimet per gjoba dhe kamata, tarifat për shërbimet bankare, etj.

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022
(të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

23 SHPENZIMI I TATIMIT MBI TË ARDHURAT

Gjithsej shpenzimi i tatimit mbi të ardhurat që është njohur në pasqyrën e të ardhurave përbëhet nga:

	Viti i përfunduar 31 dhjetor 2022	Viti i përfunduar 31 dhjetor 2021
Shpenzimet aktuale të tatimit	-	-
Viti aktual	136	176
Shpenzimet e tatimit të shtyrë	-	-
Prejardhja dhe anulimi i diferencave të përkohshme	136	176
Gjithsej shpenzimet e tatimit në pasqyrën e të ardhurave	136	176

Më poshtë është paraqitur marrëdhënia ndërmjet shpenzimit të tatimit mbi fitim në pasqyrën e të ardhurave dhe fitimit kontabël:

	Rregullimet e tatimeve	Efekti i tatimeve 2022* (%)	Tatimi	Rregullimet e tatimeve	Efekti i tatimeve 2021* (%)	Tatimi
(Humbja)/fitimi kontabël para tatimit	(3,653)			(10,531)		
Tatimi mbi të ardhurat duke përdorur normën tatimore standarde		10%	(365)		10%	(1,053)
Shpenzimet e pazbritshme:						
- zhvlerësimi dhe amortizimi	(1,367)	3.7 %	(137)	(1,413)	1.3 %	(141)
- dëmtimi në vlerë i provizioneve	39	0.1 %	4	10,748	-10.2 %	1,075
- gjokat dhe dënimet	1,303	-3.6 %	130	1,319	-1.3 %	132
- shpenzimet tjera (jo-vendoret/kreditorët)	5,906	-16.2 %	591	5,617	-5.3 %	562
Fitimi i tatueshëm/tatimi nga të ardhurat	2,228	-6.1 %	223	5,741	5.5 %	574
Efektet e diferencave të përkohshme të debituara në pasqyrën e të ardhurave	-	-	-	-	-	-
Shpenzimi total i tatimit mbi të ardhurat (kreditë) në pasqyrën e të ardhurave		-3.7 %	136		-1.7 %	176

* Norma mesatare efektive e tatimit është shpenzimi/(e ardhura) i tatimit në përpyesëtim me fitimin kontabël.

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022
 (të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

23. SHPENZIMET E TATIMIT MBI TË ARDHURAT (VAZHDIM)

Më poshtë është paraqitur harmonizimi i të arkëtueshmeve të tatimit të korporatës në datën e pasqyrave të pozicionit financiar:

	Viti i përfundur më 31 dhjetor 2022	Viti i përfundur më 31 dhjetor 2021
Tatimi mbit të ardhurat i arkëtueshëm/ (i pagueshëm) më 1 janar	5	5
I transferuar në parapagime	-	-
Shpenzimi i tatimit mbi të ardhurat		
Pagesat e tatimit mbi të ardhurat të bëra gjatë vitit	1	-
Tatimi mbit të ardhurat i arkëtueshëm/ (i pagueshëm) më 31 dhjetor	6	5

24. PALËT E NDËRLIDHURA

Në rrjedhën normale të biznesit, Telekom i Kosovës Sh.a. kryen transaksione gjatë periudhave financiare raportuese me konsumatorët si entitetet qeveritare dhe personat të cilët janë të ndërlidhur me entitetet qeveritare.

Në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse në kategorinë e të hyrave dhe shpenzimeve është përfshirë edhe shuma prej 601 mijë euro që lidhet me shërbimet të cilat kompania i shfrytëzon për nevoja e saj te operimit, furnizimi i të cilave bëhet në bazë të vlerës së tregut

Kompania ka gjithashtu marrëdhënie si palë të ndërlidhura me drejtorët e Bordit të saj. Transaksionet monetare me palët e ndërlidhura janë të paraqitura më poshtë.

	Viti i përfundur më 31 Dhjetor 2022	Viti i përfundur më 31 Dhjetor 2021
Kompensimet për anëtarët e Bordit të Drejtorëve	52	39
TOTALI	52	39

TELEKOMI I KOSOVËS SH.A.

Shënime për Pasqyrat Financiare për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022
(të gjitha shumat janë në mijëra Euro, përveç nëse ceket ndryshe)

25. KONTIGJENTET

Procedurat ligjore

Më 31 dhjetor 2022, procedurat ligjore të ngritura kundër Kompanisë arrijnë shumen prej 28,188 mijë, prej tyre 22,585 mijë mijë Euro paraqitur në pasqyrën e bilancit të gjendjes dhe në pasqyrën e të ardhurave të vitit 2022. Në datën e raportimit, përveç atyre të paraqitura në Shënimin 15.2 më lart, nuk ka provizionime ose humbje potenciale të regjistruara, në lidhje me procedurat ligjore.

Menaxhmenti i kompanisë, rregullisht analizon rrezikun potencial që del nga humbjet në lidhje me procedurat ligjore, së bashku me procedurat dhe të arkëtueshmet e mundshme me synim kundër kompanisë, e të cilat mund të lindin në të ardhmen. Edhe pse rezultati i këtyre çështjeve nuk mund gjithmonë të saktësohet, menaxhmenti i Kompanisë beson se nuk ka detyrime materiale shtesë që kanë të ngjarë të rezultojnë.

Kompania është në një proces arbitrazhi ndërkombëtar me një nga kontraktorët e saj, vlera e pretenduar nga kontraktori është 1,484 mijë eur + kamatën 8% nga data e inicimit të arbitrazhit. Në të njëjtin proces Telekom i Kosovës ka iniciuar kundër padi ndaj kontraktorit për vlerën prej 4,406 mijë eur. Këto pretendime të palëve nuk janë përfshirë në pasqyrat financiare (pasqyra e pozicionit financiar dhe pasqyra e të ardhurave gjithëpërfshirëse të vitit 2022)

Kompania është në kontest gjyqësor me kompaninë Dardafon LLC lidhur me shumën e pretenduar nga Dardafon LLC në proceset e arbitrazhit, pretendimi i Dardafon LCC është përfshirë në pasqyrat financiare (pasqyra e pozicionit financiar dhe pasqyra e të ardhurave gjithëpërfshirëse të vitit 2022), ndërsa pretendimi i Telekom Sha në vlerë rreth 14,000 mijë eur nuk është paraqitur në pasqyrat financiare të vitit 2022. Çështja është duke u zhvilluar në Gjykatën Komerciale dhe aktualisht rasti është kthyer në rigjykim sipas aneksës së Telekomit.

Poashtu, kompania ka iniciuar padi ne favor të saj kundër disa debitorëve, vlera e pretenduar sipas këtyre padive arrin shumen 1,934 mijë euro. Këto pretendime nuk janë përfshirë në pasqyrat financiare të vitit 2022 (pasqyra e pozicionit financiar dhe pasqyra e të ardhurave gjithëpërfshirëse të vitit 2022)

Deri në fund të vitit 2005, Banka Kreditore e Prishtinës, me të cilën Kompania kishte depozitat më 31 Dhjetor 2005, hyri në provueshmëri pas tërheqjes së licencës nga Autoriteti Bankar dhe i Pagesave të Kosovës më 13 mars 2006. Është bërë provizion për pasqyrat financiare për këtë vit dhe vitet paraprake për bilancet më 31 Dhjetor 2022 në vlerë prej 11,689 mijë eur (2021: 11,689 mijë eur) pasi që një pasiguri e rëndësishme ekziston në rikuperimin e balanceve me këtë bankë. Në vitin 2022 kompania nuk ka inkasuar dhe nuk njohur të ardhura në përputhje me rrethanat (2021: 2 mije eur). Këto pretendime nuk janë përfshirë në pasqyrat financiare të vitit 2022 (pasqyra e pozicionit financiar dhe pasqyra e të ardhurave gjithëpërfshirëse të vitit 2022)

Garancitë në favor të palëve të treta

Më 31 Dhjetor 2022 dhe 2021 nuk ka garancione të lëshuara në favor të palëve të treta.

26. NGJARJET PAS DATËS SË RAPORTIMIT

Nuk ka ngjarje që janë materialisht të rëndësishme pas datës së raportimit që do të kërkonin shpalosje në pasqyrat financiare të Kompanisë.

